

ATRAPATS PELS LLIBRES

Activitats, jocs i estratègies
per fer estimar els llibres als infants.

Ana F. Buñuel, Anna Gassó i Nathalie Pons.

ÍNDEX:

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objectius del dossier

1.2. Aportacions del Currículum

2. ESTRUCTURA DEL DOSSIER.

Bloc 1 Explorem els llibres.

Bloc 2 De què parlen els llibres?

Bloc 3 Juguem amb els llibres.

Bloc 4 Compartim els llibres.

Bloc 5 Descubrim els diferents gèneres.

3. RECOMANACIONS

4. AVALUACIÓ FORMATIVA I AUTOAVALUACIÓ

5. BIBLIOGRAFIA

(Il·lustració de: Linda Bronson.)

1. INTRODUCCIÓ

1.1- Objectius del dossier.

Per engrescar els infants vers la lectura cal començar com més aviat millor, no cal esperar que els infants siguin capaços de desxifrar el codi escrit, ja que hi ha molts motius pels quals els infants poden trobar plaer en els llibres

Aquest dossier pretén ajudar els/les mestres de parvulari i cicle inicial en la tasca de fomentar l'interès pels llibres i el plaer per la lectura en els infants de tres a vuit anys.

El dossier té com a finalitat que els infants entrin en contacte amb el món del llibre i en la lectura des de ben aviat i que en aquestes experiències es **diverteixin**, desenvolupin la **imaginació** i es desvetlli el seu interès per **informar-se**.

Si els nens i les nenes estimen els llibres serà més senzill aconseguir que assoleixin, en el futur, un bon **hàbit lector**. Una bona predisposició per fullejar contes, per escoltar històries narrades, per anticipar un argument a partir de l'observació d'unes il·lustracions es pot transformar més tard en el gust per llegir.

En tot aquest procés de motivació no podem oblidar la importància del **modelatge**. Els/les mestres i les famílies esdevenim intermediaris entre els infants i els llibres. Les nostres accions i actituds poden reforçar o no el vincle afectiu dels infants vers els llibres. Està científicament provat que els nens i les nenes als quals els llegeixen contes des de ben petits mostren més interès pels llibres i més motivació a l'hora de llegir i escriure. Segons G. Wells: "S'ha comprovat que els infants als qui els han llegit i explicat més contes de petits, tenen el doble de possibilitats de ser bons lectors i fins i tot aprenen a llegir abans".¹

En l'acte de llegir o escoltar la narració d'un llibre hi ha un component **emocional** indiscutible. Les estones en què pares i fills, mestres i alumnes comparteixen una narració solen ser molt especials i enforteixen els vincles. A més a més, els llibres ajuden els infants a créixer. La literatura, en concret els contes, com qualsevol fet artístic, ens fa reaccionar emotivament, per tant ens transmet emocions, sentiments, valors, sentit moral... i en definitiva una ètica, una manera de fer i de pensar. Els infants poden participar activament en la resolució dels conflictes que

---

¹ WELLS, G., *Aprender a leer y escribir*, Barcelona, Laia, 1988.

apareixen en els relats i posar-se en la pell dels protagonistes de les històries i expressar els seus propis criteris i gustos literaris

En aquest dossier trobareu propostes per tal que a les aules de parvulari i cicle inicial el contacte amb els llibres sigui diari i emocionalment gratificant a través d'activitats lúdiques, engrescadores, atractives i senzilles, que en algun dels casos es poden incorporar a la rutina diària de l'aula.

1.2- Aportacions del Currículum

Tant el currículum de segon cicle d'educació infantil (Decret 181/2008 DOGC núm. 5216) com el del primer cicle d'educació primària, (Decret 142/2007 DOGC núm. 4915) recullen la importància del contacte de l' infant amb els llibres. A continuació trobareu els objectius que afavoreixen l'adquisició de la competència lectora i els continguts corresponents. Per fer possible les activitats proposades en aquest dossier hem desenvolupat i seqüenciat els continguts dels dos currículums.

ÀREA COMUNICACIÓ i LLENGUATGES

OBJECTIUS	CONTINGUTS
<p>1- Observar, escoltar i experimentar</p>	<p>1.1.-Participació i escolta activa en situacions habituals de comunicació, com ara converses, contextos de joc, activitats de la vida quotidiana i activitats relacionades amb la cultura.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participació activa en les activitats literàries de l'escola. • Escolta atenta d'un conte o narració • Manifestació de les pròpies opinions sobre els llibres • Escolta atenta de les opinions dels companys i companyes • Respecte per les opinions dels companys i companyes • Compartició de vivències familiars. • Formulació de preguntes.
	<p>1.2.-Comprensió del llenguatge no verbal com a expressió de les emocions.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi emocional d'il·lustracions • Interpretació d'emocions a partir de la imatge • Identificació de les pròpies emocions • Expressió facial d'emocions
	<p>1.3.-Curiositat, interès i gaudi davant les creacions musicals, visuals, literàries, audiovisuals, plàstiques, obres escèniques, usant estratègies per escoltar, mirar i llegir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manipulació correcta dels llibres: posició, coberta, pas dels fulls pàgina a pàgina. • Observació atenta del format i les mides dels contes. • Identificació dels materials de què estan fets els llibres. • Percepció tàctil de textures, gruixos i consistències de les cobertes dels llibres • Interès per descobrir les novetats literàries • Gaudi per les manifestacions literàries • Interès per cercar informació en els llibres. • Observació i escolta atenta en les activitats audiovisuals.
	<p>1.4.-Escolta i comprensió de narracions, contes, cançons, llegendes, poesies, endevinalles i dites, tradicionals i contemporànies, com a font de plaer i d'aprenentatge.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observació atenta de les il·lustracions d'un llibre • Identificació dels personatges principals d'un conte • Identificació dels personatges secundaris d'un conte • Identificació d'un mateix personatge en diferents llibres • Identificació de personatges dels principals contes populars • Anàlisi d'imatges diferents que representen una mateixa escena d'un conte • Percepció de semblances i diferències en contes similars • Identificació dels fragments d'un conte • Identificació de les escenes principals d'un conte. • Identificació dels fragments més populars dels contes tradicionals • Associació de textos amb els personatges de conte a que corresponen <ul style="list-style-type: none"> • Comprensió del fil argumental d'un conte • Comprensió de frases senzilles • Comprensió d'una endevinalla • Comprensió d'una poesia • Comprensió d'una dita • Identificació i comprensió del missatge d'una faula
	<p>1.5.-Iniciació als usos socials de la lectura.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interès pel text escrit • Identificació de les característiques dels diferents tipus de relat: el conte, la faula...

	<ul style="list-style-type: none"> • Identificació de la tipologia textual de la bafarada. • Identificació dels elements propis de la tipologia textual de la invitació. • Identificació de la tipologia textual de la carta • Descoberta de diferents formats i tipologies de cartes. • Cerca autònoma de llibres en una biblioteca. • Ubicació dels llibres d'imaginació i dels de coneixement en una biblioteca • Interpretació dels principals codis de catalogació d'una biblioteca (numeració, adhesius de colors) • Responsabilitat vers el material en préstec. • Cura vers els llibres delicats • Compartició de llibres. • Registre dels contes populars de la Biblioteca d'aula
<p><i>2-Parlar, expressar i comunicar</i></p>	<p>2.1.-Interès per compartir interpretacions, sensacions i emocions provocades per les produccions artístiques: literàries ,musicals,teatral plàstiques i audiovisuals.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descripció de les qualitats perceptibles dels personatges dels contes. • Descripció d'una escena de conte. • Manifestació de gustos i preferències. • Argumentació de les pròpies preferències i gustos. • Respecte vers les preferències i gustos dels companys i companyes. • Manifestació de les emocions que provoquen les narracions i els llibres. • Comunicació dels sentiments que s'experimenten al escoltar o llegir un text poètic.
	<p>2.2.- Ús de recursos expressius del propi cos i de suports visuals en la comunicació oral</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dramatització d'històries, contes i narracions. • Pronunciació acurada del text narrat o llegit. • Adequació del to de veu al tipus de text. • Manifestació de les emocions d'un personatge a través del to de veu. • Respecte vers la representació d'altri. • Valoració de la pròpia actuació
	<p>2.3.- Expressió i comunicació de fets, sentiments, emocions, vivències o fantasies a través del dibuix i de produccions artístiques: musicals, (literàries), plàstiques, escèniques i audiovisuals.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narració d'un conte curt i conegut • Seqüenciació ordenada de les escenes d'un conte • Memorització de textos curts • Memorització de fils argumentals de contes coneguts
<p><i>3-Interpretar, representar i crear</i></p>	<p>3.1.-Ús dels llenguatges verbal, musical, plàstic, matemàtic, audiovisual i corporal com a objectes de diversió, de creació i d'aprenentatge a través de jocs lingüístics i expressius. Apreciació de l'estètica de les formes literàries -ritme i rima- i artístiques, i de les sensacions i emocions que provoquen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apreciació de l'estètica de les formes literàries: ritme i rima. • Manifestació de les sensacions i emocions que provoquen poemes, dites, refranys. • Descoberta del ritme i la rima d'un refrany, poema o cançó • Deducció del significat d'un mot • Comprensió del significat de poemes, cantarelles, refranys, dites i

	<p>endevinalles</p>
	<p>3.2.-Ús d'estratègies per aproximar-se a la lectura, com són ara identificació de paraules significatives i usuals, ús del context i de la forma de l'escrit, reconeixement de lletres, ús de les il·lustracions, gràfics i altres imatges que acompanyen els textos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observació atenta de les cobertes dels contes • Identificació de les diferents informacions metaliteràries que conté un llibre: coberta, contracoberta, llom... • Anticipació del títol d'un llibre • Localització del títol en la coberta d'un conte. • Creació d'hipòtesis a partir dels paratextos d'un llibre • Identificació dels contes populars explicats a l'aula.
	<p>3.3.-Utilització de la intuïció, la improvisació, la fantasia i la creativitat tant en l'observació i l'escolta com en els processos creatius artístics</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imaginació i creativitat • Utilització de la fantasia i la creativitat en els processos creatius literaris
	<p>3.4.-Creació individual i col·lectiva de diferents tipus de textos, com són ara contes, relats, rodolins i endevinalles, gaudint del plaer de la creació de móns imaginaris a través de les paraules i les imatges</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creació individual de textos. • Creació col·lectiva de textos
	<p>3.5.-Interpretació de cançons i danses tradicionals catalanes i d'arreu del món, i representació de personatges, fets i jocs d'expressió corporal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coneixement de contes d'arreu del món. • Coneixement de la literatura d'altres cultures i països.
	<p>3.6.-Ús de llibres, també en format multimèdia, per imaginar, informar-se, divertir-se, estar bé.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consulta, observació i lectura de llibres de coneixements. • Percepció de diferències entre un llibre de coneixements i un llibre d'imaginació. • Ús del llibre de coneixements per ampliar o descobrir informacions sobre un tema. • Consulta, observació i lectura de llibres d'imaginació. • Ús de les revistes escolars

Currículum d'educació primària. Àmbit de llengües: Llengua catalana i literatura. Dimensió literària. CICLE INICIAL:

OBJECTIUS	CONTINGUTS
<p>11. Utilitzar adequadament la biblioteca, els mitjans de comunicació audiovisual i les tecnologies de la informació per obtenir, interpretar i valorar informacions i opinions diferents.</p> <p>15. Utilitzar la lectura com a font de plaer i enriquiment personal i apropar-se a obres de la tradició literària.</p> <p>16. Comprendre textos literaris de gèneres diversos adequats quant a temàtica i complexitat i iniciar-se en els coneixements de les convencions específiques del llenguatge literari.</p>	<p>Interès i participació activa en les activitats orientades al foment del gust per la lectura: lectura guiada; ús de l'audició, lectura i memorització de textos, poemes, cançons, refranys, dites; ús de la biblioteca d'aula i d'escola i revistes escolars; ús de gravacions i de mitjans audiovisuals, dramatitzacions, entre altres.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participació activa en la lectura guiada • Audició atenta d'una narració • Lectura de textos curts • Autonomia en la lectura personal • Memorització de textos curts (poemes, cantarelles, refranys, dites) • Memorització de fils argumentals de contes coneguts. • Ús de la Biblioteca d'aula • Ús de la Biblioteca de l'escola • Ús de les revistes escolars • Interès per cercar informació en els llibres i revistes. • Ús dels llibres de coneixements per ampliar o descobrir informacions sobre un tema. • Escolta atenta de gravacions de contes i narracions • Observació i escolta atenta en les activitats audiovisuals • Dramatització d'històries, contes i narracions. • Respecte vers la representació d'altri. • Valoració de la pròpia actuació • Memorització de frases senzilles. <p>Participació en activitats literàries de l'escola i de l'entorn proper.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participació en les activitats literàries de l'escola. • Participació en les activitats literàries de l'entorn proper • Narració d'un conte curt i conegut. • Manifestació de les pròpies opinions sobre els llibres. • Manifestació de gustos i preferències literàries • Justificació d'una recomanació. • Escolta atenta de les opinions dels companys i companyes • Compartició de llibres. • Coneixement de contes d'arreu del món. • Coneixement de la literatura d'altres cultures i països. <p>Comprensió a partir d'audicions i comentaris posteriors conjunts de literatura de tradició oral de tot tipus (rondalles, contes, cançons, dites).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comprensió del fil argumental d'un conte o rondalla explicat o llegit. • Comprensió del significat de poemes, cantarelles, refranys, dites i endevinalles. <p>Comprensió dels elements fonamentals d'un relat audiovisual (personatges, espais, accions).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reconeixement de personatges d'un conte. • Identificació dels personatges dels principals contes populars • Descripció de les característiques d'un personatge de conte. • Associació de textos amb els personatge de conte a que corresponen. • Cerca d'un mateix personatge en diferents contes. • Identificació de les escenes principals d'un conte • Identificació dels fragments més populars dels contes tradicionals

- Descripció d'una escena de conte.
- Seqüenciació ordenada de les escenes d'un conte.
- Identificació dels diferents tipus de contes: clàssics, d'autor, de coneixements.
- Identificació de les característiques dels diferents tipus de relat: conte, faula...
- Percepció de diferències entre un llibre d'imaginació i un llibre de coneixements.

Comprensió i aprofundiment en el sentit del text, a partir de lectures conjuntes guiades, pràctica d'algunes estratègies lectores i interpretació del llenguatge literari: derivació, composició, sentit figurat, interpretació de locucions, frases fetes o refranys; i descobriment del ritme i la rima, si es tracta de poesia o cançó.

- Participació activa en lectures conjuntes guiades
- Interpretació de les sensacions i percepcions que tramet un text.
- Comprensió de frases senzilles.
- Identificació de fragments d'un conte.
- Identificació i comprensió del missatge d'una faula.
- Comprensió del sentit figurat d'un text o narració.
- Comprensió de locucions en una narració o text escrit.
- Interpretació de les frases fetes d'un text narrat o llegit.
- Descoberta del ritme i la rima d'un refrany , poema o cançó

Ús d'estratègies lectores apreses en altres situacions, en la lectura individual silenciosa o en veu alta: fer atenció al títol i a les imatges, anticipació, deducció del significat d'un mot, relació amb els seus coneixements, entre altres.

- Pràctica de la lectura individual silenciosa.
- Creació d'hipòtesis a partir dels paratextos d'un llibre.
- Identificació de les diferents informacions metaliteràries que conté un llibre: portada, contracoberta, lloc...
- Anticipació del títol d'un llibre.
- Observació atenta de les il·lustracions d'un conte.
- Descripció d'una il·lustració.
- Deducció del significat d'un mot
- Consulta, observació i lectura de llibres de coneixements.
- Consulta, observació i lectura de llibres d'imaginació .

Lectura en veu alta tot fent atenció a la pronunciació, al to de veu, a l'entonació perquè tots ho entenguin, i adequant l'entonació i el ritme a cada tipus de text.

- Pràctica de la lectura en veu alta
- Pronunciació acurada del text narrat o llegit.
- Adequació del to de veu al tipus de text.
- Manifestació de les emocions d'un personatge a través del to de veu

Escriptura de textos narratius i de caràcter poètic (contes, poemes, endevinalles, refranys, rodolins), basant-se en models observats i analitzats, aprofitant les emocions que provoquen les imatges i altres missatges audiovisuals.

- Identificació de la tipologia textual de la carta.
- Identificació de la tipologia textual de la bafarada.
- Identificació dels textos de tipus instructiu.
- Identificació dels textos de tipus informatiu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Identificació dels elements propis de la tipologia textual de la invitació. • Identificació de les característiques d'un tipus de relat: la faula • Identificació dels elements d'un text instructiu: estructura, parts... • Escriptura d'un text instructiu (recepta de cuina). • Escriptura col·lectiva d'un text narratiu (conte). • Gaudi en les activitats de creació personal. • Utilització de la fantasia i la creativitat en els processos creatius literaris <p>Coneixement de la biblioteca de centre per adquirir autonomia per a la utilització dels seus recursos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cerca autònoma de llibres en una biblioteca. • Ubicació dels llibres d'imaginació i dels de coneixement en una biblioteca. • Interpretació dels principals codis de catalogació d'una biblioteca (numeració, adhesius de colors). • Responsabilitat vers el material en préstec.
--	--

2 ESTRUCTURA DEL DOSSIER.

El dossier consta de cinc blocs d'activitats:

- 1- **Explorem els llibres:** activitats per acostar els infants al món del llibre. Propostes per presentar els llibres i la Biblioteca als infants i també activitats per descobrir l'interior dels llibres, format, textures... i el seu maneig correcte.
- 2- **De què parlen els llibres?** Activitats per desvetllar els continguts, les vivències i les històries que s'expliquen en els llibres. Les activitats s'organitzen en tres parts:
  - a. les orientades a la descoberta d'un mateix que fan referència a les sensacions, percepcions i emocions.
  - b. les que descobreixen en l'infant coses de l'entorn: el llenguatge matemàtic, les tradicions i el folklore, el pas del temps...
  - c. les que se centren en determinades tipologies textuais del llenguatge escrit.
- 3- **Juguem amb els llibres:** activitats lúdiques al voltant de frases conegudes, personatges de contes, etc, per desenvolupar la imaginació, la creativitat i la descoberta dels textos escrits.
- 4- **Compartim els llibres:** activitats per compartir el que s'ha escoltat o llegit, així com idees per al mestre per engrescar les famílies pel gust per la lectura i la importància de llegir contes als fills.

5- **Descobrim els diferents gèneres:** propostes perquè els infants entrin dins els diferents gèneres literaris: el conte, el teatre, les faules, els poemes, les dites i els refranys. Activitats al voltant del teatre per representar i escenificar les històries tot memoritzant textos curts. Activitats per vivenciar la musicalitat i el ritme del folklore popular i submergir-se en la tradició i cultura catalana a través dels poemes, cantarelles, dites, refranys i endevinalles.

BLOC 1 Explorem els llibres	BLOC 2 De què parlen els llibres	BLOC 3 Juguem amb els llibres	BLOC 4 Compartim els llibres	BLOC 5 Descobrim els diferents gèneres
Presentació de llibres: 1. La capsa màgica 2. Els contes explicats	DESCOBERTA D'UN MATEIX Sensacions i percepcions 6. La caiguda de les dents Emocions 7. Quina por!	Frases de conte: 14. Endequina el conte	Amb les famílies 20. Maleta viatgera	Contes 24. Quin conte vols explicar? Teatre 25. I, avui teatre! Faules 26. Faules
Tipus de llibres: 3. Sorpreses a dojo!	DESCOBERTA DE L'ENTORN Matemàtica 8. La màgia dels nombres 9. Fem geometria Tradicions i folklore 10. Festes i tradicions: la Mona El pas del temps: les estacions 11. Racó de la tardor	Els personatges dels contes: 15. Dibuixem un personatge 16. Busquem llops 17. Truquem per telèfon a...	Amb els companys i companyes de l'aula 21. Recomanen llibres 22. El meu conte preferit	Poemes, dites i refranys 27. El pas del temps Endevinalles 28. Endequina, endevineta
La Biblioteca 4. Fem de detectius 5. Igual però diferent	LLENGUATGE Tipologies textuais: -la carta 12. Què diuen les cartes? -el text instructiu 13. Llibres que ens ensenyen a...	Imaginació i creativitat 18. Transformem els objectes 19. Amanida de contes	Amb els alumnes d'altres classes 23. Padrins lectors	

BLOC 1: Explorem els llibres

1-LA CAPSA MÀGICA

Nivell recomanat: P3, P4, P5 i 1r.

Que els nens i les nenes s'animin a llegir un llibre, moltes vegades ve donat per la motivació que se n'ha fet a l'hora de la seva presentació.

Amb aquesta activitat us proposem que una capsa màgica els regali llibres i contes per a la biblioteca de l'aula. Es tracta de fer atractiva i màgica l'entrada dels llibres a l'aula.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Mostrar interès per les descobertes.

Identificar els principals elements que pertanyen a una narració.

Ampliar vocabulari.

CONTINGUTS

- Consulta, observació i lectura de llibres d'imaginació.
- Participació activa en lectures conjuntes guiades.
- Creació d'hipòtesis a partir dels paratextos d'un llibre.
- Anticipació del títol del llibre.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

imaginar-me de què tractarà un llibre mirant-ne les il·lustracions i llegint-ne el títol.

buscar en un llibre on posa el títol, l'autor, l'il·lustrador, l'editorial... i a mirar quantes pàgines té.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Es tracta de tenir una capsa molt ben decorada que setmanalment o quinzenalment ens regali un llibre per a la biblioteca d'aula.
Per fer-ho més atractiu hi posarem també alguns elements i objectes reals que apareguin al conte o al llibre.
2. Un bon dia, trobarem a classe una capsa misteriosa amb una nota escrita:

“Bon dia nens i nenes de ...

Sóc la capsa màgica i vinc del món de la fantasia i dels contes, de tant en tant us portaré objectes d'un conte o llibre, i haureu d'endevinar de quin conte es tracta o de què pot anar el llibre i després podreu desembolicar el conte i llegir-lo tots junts.

Bona lectura!!! “

Després de llegir la nota, demanarem un voluntari per obrir la capsa i buscar què hi ha al seu interior. Prèviament haurem posat alguns elements reals dels que surten al conte o al llibre.

Per exemple: hi posarem una col, safrà, arròs, un farcell, un pentagrama amb les notes de la cançó “Patim Patam Patum...” i entre tots els infants hauran d'endevinar de quin conte es tracta.

3. Els demanarem:
- Si saben què és? I ensenyarem la col, el safrà...
- A quin conte surt?...

4. A continuació, buscarem de nou a dins de la capsa i traurem el llibre embolicat com un regal, després l'observarem i extraurem la informació que ens aporta:
- El títol
  - La coberta
  - La il·lustració de la coberta
  - Nom de l'autor/a
  - Nom de l'il·lustrador/a
  - Número de pàgines.
  - Col·lecció
5. Si és un llibre que no coneixen, crearem expectatives sobre el contingut del llibre, observant les il·lustracions i iniciant una conversa a partir d'elles.
I per acabar el mestre/a l'explicarà o el llegirà.
6. Una vegada presentat i explicat el llibre, el deixarem al **Racó dels llibres nous**, a prop de la biblioteca d'aula, perquè els nens i nenes que vulguin el puguin llegir i també tocar i jugar amb els objectes relacionats amb el conte.

MATERIALS

- Una capsa atractiva.
- La carta.
- Diferents llibres i contes seleccionats pel mestre/-a que aniran apareixent dins la capsa màgica. Es poden triar els llibres segons els tipus de lletra que ens interessa treballar a cada nivell: lletra de pal, lligada, d'impremta...
- Diferents objectes i elements que surtin als contes o als llibres.

2-ELS CONTES EXPLICATS

Nivell recomanat: P3, P4 i P5

Sovint els/les mestres ens preguntem si un determinat conte popular l'haurèm explicat poques o massa vegades al llarg del cicle. Aquesta proposta és una eina per evitar caure en aquest parany alhora que organitzem d'una manera sistemàtica l'explicació, com a mínim, d'un conte popular al mes.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Conèixer els principals contes populars.

Portar a terme un registre sistemàtic de lectures.

CONTINGUTS

- Observació atenta de les cobertes dels contes.
- Localització del títol en la coberta d'un conte.
- Identificació dels contes populars explicats a l'aula.
- Registre dels contes populars de la Biblioteca de l'aula.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

una manera de recordar els contes que m'han explicat o he llegit.

a relacionar els títols dels contes amb la imatge de la coberta.

quins personatges surten als contes que m'han explicat o he llegit, també podré dir quin n'és el protagonista (el personatge més important).

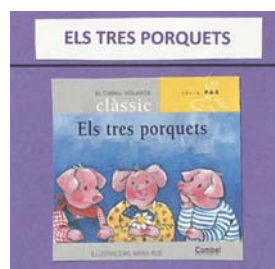
DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Prèviament a l' inici de les activitats, a la reunió de mestres de cicle, ens repartirem els contes populars que volem introduir als diferents nivells de Parvulari al llarg del curs. Assignarem tres contes per trimestre a cada nivell. Per exemple:

	P3	P4	P5
1r trimestre	-En Patufet. -Rínxols d'or -La castanyera	-Els tres porquets -L'aneguet lleig -El petit avet	-La bella dorment -La cigala i la formiga -La vella del bosc
2n trimestre	-En Patufet -El cargol i l'herba de Poniol -La rateta que escombrava l'escaleta.	-Els follets sabaters -El vestit nou de l'Emperador -Els músics de Bremen	-Ton i Guida -La llebre i la tortuga -El rossinyol
3r trimestre	- La Ventafocs - En Tabalet - La caputxeta vermella	-Les set cabretes i el llop -La lletera -La sireneta	-El flautista de Hamelin -El lleó i el ratolí -En Joan brut

Aquesta selecció només pretén fer una seqüenciació mínima dels contes que haurien de conèixer els infants en acabar el parvulari. Per tant se'n poden explicar molts més, només haurem de tenir en compte que els proposats es presentaran de manera sistemàtica als diferents nivells.

2. Cada mes, a cada nivell presentarem el conte popular que pertoqui. Mostrarem als nens i nenes la coberta. Els demanarem que es fixin en la coberta i passarem el dit per sota del títol mentre el diem en veu alta. Escriurem el títol a la pissarra.
3. Explicarem el conte, mostrant-lo pàgina a pàgina als infants que estaran asseguts a terra amb els ulls a l'alçada de les imatges. Això serà possible si nosaltres seiem en una cadira baixa davant d'ells.
4. En acabar el conte els mostrarem un cartonet amb el títol i la imatge de la coberta del conte. Aquest material l'haurem preparat prèviament a l'activitat.
5. Per tal que els infants vagin recordant els contes populars que anem explicant i els vagin reconeixent, demanarem a un nen o nena de la classe que col·loqui el cartonet en el mural d'"Els contes explicats". Aquest recurs didàctic de l'aula tindrà un sobre que contindrà els cartonnets dels contes que queden per explicar.
6. Si s'escau podem preparar un material complementari a aquesta activitat en què els infants hagin d'aparellar la imatge de la coberta del conte amb el seu títol. Aquest material, dins d'una capseta, pot formar part de les propostes de treball individual del Racó de Llengua.

LES SET CABRETES

ELS TRES PORQUETS

MATERIALS

- Fotocòpies reduïdes de les cobertes dels contes populars per explicar durant el curs.
- Mural d'“Els contes explicats” amb un sobre per guardar els nou cartronets i tres fileres per col·locar en cada una els contes explicats en un trimestre.
- Cartronets dels nou contes populars a explicar durant el curs.
- Nou contes populars de la Biblioteca de l'aula.

BIBLIOGRAFIA:

GRAU, A., (adaptació) *Els tres porquets*. Col·lecció: El cavall volador. Ed. Combel. Barcelona, 2004.

GRAU, A., (adaptació) *Les set cabretes*. Col·lecció: El cavall volador. Ed. Combel. Barcelona, 2004.

3-SORPRESES A DOJO!

Nivell recomanat: P3, P4 i P5.

Per animar els infants a llegir hem de començar per fer molt atractives les presentacions dels llibres que tenim a la Biblioteca d'aula. Una bona manera d'organitzar aquestes sessions és reservar uns deu llibres de la Biblioteca per anar-los presentant mes a mes. Vetllarem perquè en cada una d'aquestes presentacions puguem comptar amb el factor "sorpresa" que ens ofereix la tipologia de llibre que els mostrem. Un cop serà un *pop-up* per mirar, un altre el llibre tindrà solapes per aixecar o estirar, pàgines per desplegar, trencaclosques per muntar... en definitiva, sorpreses a dojo que faran mantenir la motivació i les ganes d'anar a mirar llibres a la Biblioteca d'aula.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Conèixer els diferents tipus, formats i materials dels contes.

CONTINGUTS

- Observació atenta del format i les mides dels contes.
- Identificació dels materials de què estan fets els llibres.
- Percepció tàctil de textures, gruixos i consistències de les cobertes dels llibres.
- Precisió en les accions motrius d'aplicació del gest de la pinça: obrir, desplegar, estirar solapes.
- Cura dels llibres delicats.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

que hi ha llibres molt diferents: grans, petits, que es despleguen, dels quals surten figures...

que hi ha llibres molt diferents: de paper, de cartolina, de plàstic, de roba...

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Un cop al mes presentarem el nou llibre que s'incorporarà a la Biblioteca d'aula mirant que cada cop sigui d'un tipus diferent. En un faristol visible i accessible col·locarem el llibre acompanyat d'un rètol que defineix l'acció que ens demana:

- **MIRA'M**

Per exemple el llibre *La capsa dels tresors* en forma de *pop-up* que presenta el cas de la Mireia, una nena de 4 anys, que regira totes les habitacions de la casa amb el conill detectiu Guatson, buscant la seva capseta dels tresors perduda.

- TOCA'M

Per exemple en el llibre de roba *El meu lleó* els demanarem que toquin la crinera de llana

- AIXECA LES SOLAPES

Per exemple en el llibre *Diversió a la granja* els infants troben uns animals molt simpàtics aixecant unes solapes gegants.

- CONSTRUEIX-ME

Per exemple *Has vist el meu cadell*, un llibre que permet construir una caseta de roba que conté diferents textures i un element sonor.

- DESPLEGA'M

Per exemple *Dia de mercat* una maleteta que inclou un escenari desplegable d'un mercat amb personatges per posar i treure més quatre llibres de cartró sobre els colors, les formes, els contraris i els nombres.

- ESTIRA LES SOLAPES

Per exemple *A tocar de la granja* un llibre de coneixements sobre els animals de granja amb solapes, textures i imatges que mostren amb detall com és el conill, el pollet, la vaca, etc.

- MUNTA'M

Per exemple *El trencaclosques de la jungla* un llibre que a cada pàgina inclou un trencaclosques de quatre peces.

- MULLA'M

Per exemple el llibre *L'hora de banyar-se*, un conte de plàstic que permet xipollejar amb ell a la banyera.

En la presentació de cada un dels llibres farem parar atenció als infants sobre el gruix de la coberta i de les pàgines interiors per tal que s'adonin de quins són llibres de cartoné, quins tenen cobertes dures i quins no.

MATERIALS

Llibres ben variats com ara:

- Llibres de roba.

- Llibres de plàstic.
- Llibres amb solapes per aixecar, estirar o girar.
- Llibres *pop-up*.
- Llibres amb pàgines desplegable
- Llibres amb elements sonors.
- Llibres amb transparències per sobreposar.
- Llibres amb peces per muntar trencaclosques, casetes...
- Llibres encunyats que tenen una silueta.
- Llibres en acordió.
- Llibres amb olors.
- Llibres per mirar a les fosques amb tinta fluorescent.
- Llibres amb diferents textures per tocar.
- Llibres amb hologrames.
- Llibres amb cartes o postals, etc.

BIBLIOGRAFIA:

AA. VV., *El meu lleó*, Barcelona, Combel, 2010.

CERVERA, J., *La Mireia i el detectiu Watson. La capsa del tresors*. Ed. Combel. Barcelona, , 2011.

AA. VV. *Diversió a la granja*. Ed. Combel. Barcelona, 2011.

AA. VV. *Has vist el meu cadell*. Ed. Combel. Barcelona, 2009.

ROBERTS, V. *Dia de mercat*. Ed. Combel. Barcelona, 2009.

JANE, A. *A tocar de la granja*. Ed. Combel. Barcelona, 2009.

FLETCHER, J. *El trencaclosques de la jungla*. Ed. Combel. Barcelona, 2009.

DAVIS, C. *L'hora de banyar-se*. Ed. Combel. Barcelona, 2004.

MASSIRONI, D. *Endevina qui té... potes per saltar*. Ed. Combel. Barcelona, 2011.

4-FEM DE DETECTIUS

Nivell recomanat: P5, 1r i 2n.

Un lector necessita estar orientat a l'hora de situar-se en una biblioteca i triar un llibre. La biblioteca és un món on troben llibres per a tots. Aquesta activitat ajuda els nens i nenes a ubicar-se en l'espai de la biblioteca del centre. Fent de detectius, els infants aprenen a trobar: llibres de coneixement, llibres d'imaginació, còmics, materials audiovisuals, revistes.... interpretant els codis de catalogació i les informacions metaliteràries dels materials. Tot jugant descobreixen i gaudeixen dels **tresors** que els ofereix la biblioteca.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Conèixer i moure's per una biblioteca, utilitzant per a la recerca dels llibres:

- els codis visuals de classificació i catalogació
- la informació metaliterària dels propis llibres

CONTINGUTS

- Cerca autònoma de llibres en una biblioteca.
- Ubicació dels llibres d'imaginació i dels de coneixement en una biblioteca.
- Identificació de les diferents informacions metaliteràries que conté un llibre: coberta, contracoberta, llom...
- Interpretació dels principals codis de catalogació d'una biblioteca (numeració, adhesius de colors).

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...
quins materials puc trobar en una biblioteca.

a buscar llibres a la biblioteca utilitzant les etiquetes de colors que tenen al llom i fent servir les etiquetes amb els temes que hi ha als prestatges.

a conèixer les parts més importants d'un llibre i quina informació contenen.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Anirem amb els nens i les nenes a la biblioteca de centre i els proposarem de fer de detectius. Donarem unes targetes amb pistes a cada grup que estarà format per tres o quatre components.

Possibles pistes:

- Busqueu un llibre de coneixements que parli de...
- Cerqueu un llibre que tingui com a protagonista una bruixa, un drac, un animal...
- Porteu una revista que tingui per títol o nom...
- Mireu el llom dels llibres i porteu un llibre que sigui de l'editorial....
- Busqueu un llibre que sigui per a majors de 8 anys.
- Aneu a buscar un còmic de... , un llibre que sigui molt divertit, un llibre el

protagonista del qual sigui un personatge de conte popular, un llibre que sigui per a nens petits; un llibre que a la coberta tingui un animal; dos llibres de la mateixa col·lecció....

2. Finalitzada l'activitat, donarem a cada nen una lupa com a reconeixement a la seva activitat detectivesca o un carnet de detectiu o de ratolí de biblioteca.

MATERIALS

- Targetes amb les pistes.
- Plantilla del carnet de ratolí de biblioteca.

CARNET DE RATOLÍ DE BIBLIOTECA
HAS DEMOSTRAT CONÈIXER MOLT BÉ
TOTS ELS ESPAIS I MATERIALS DE LA
BIBLIOTECA.
FELICITATS!!!

5-IGUAL, PERÒ DIFERENT

Nivell recomanat: P4, P5.

Sovint a la biblioteca de l'aula o a la de l'escola podem trobar diferents versions d'un mateix conte popular. Lluny de representar una dificultat, aquesta diversitat pot enriquir el bagatge literari dels infants.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Comparar diferents versions d'un mateix conte i expressar les pròpies preferències vers la il·lustració.

CONTINGUTS

- Observació atenta de les il·lustracions d'un conte.
- Anàlisi d'imatges diferents que representen una mateixa escena de conte.
- Percepció de semblances i diferències en contes similars.
- Identificació d'un mateix personatge en diferents llibres.
- Manifestació de gustos i preferències.
- Argumentació de les pròpies preferències i gustos.
- Respecte vers les preferències i gustos dels companys i companyes.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

que d'un mateix conte hi ha versions diferents.

a triar quin conte m'agrada més i dir per què.

buscar les diferències i semblances entre dues il·lustracions.

buscar les diferències i semblances en la història de dues versions del mateix conte.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Prèviament a l'inici de l'activitat seleccionarem un conte popular conegut pels infants del qual tinguem dues versions diferents. Prepararem tres o quatre làmines de cada conte amb les il·lustracions de les principals escenes.
2. Reunirem tot el grup d'infants en semicercle davant un espai on puguem mostrar en posició vertical la coberta dels dos contes. Preguntarem als infants si coneixen aquests contes i si es tracta de contes iguals o diferents.

Sota els contes anirem col·locant uns cartronets amb el títol, l'il·lustrador i l'editorial. Farem

parar atenció als infants sobre el fet que els han il·lustrat diferents dibuixants.

TÍTOL	LA RATETA QUE ESCOMBRAVA L'ESCALETA	LA RATETA QUE ESCOMBRAVA L'ESCALETA
IL·LUSTRADOR/A	ROSA MARIA CURTO	LLUÍS FILELLA
EDITORIAL	CASALS	CRUÏLLA

- Mostrarem les làmines de la primera escena que hem seleccionat de cada conte i deixarem un temps perquè els infants les observin en silenci. A continuació els infants, per torns, hauran d'anar explicant què veuen de diferent en les dues il·lustracions.

Làmines Escena 1: El gos li demana a la rateta si es vol casar amb ell

Podem anar dirigint la conversa vers l'observació dels personatges: les emocions que expressen, la forma en com ha representat cada il·lustrador, on estan situats... i també sobre els detalls (el llaç de la rateta, el barret del gos...) i l'ambientació general (el balcó, l'escaleta, si és de dia o de nit...)

- Anirem mostrant de manera ordenada les parelles de làmines que il·lustren les altres escenes seleccionades. Demanarem als infants que es fixin en si les accions dels dos contes s'esdevenen exactament en el mateix moment : *"la rateta es casarà amb el gat o s'hi està casant"* , *"el gat es va menjar la rateta o ja se l'ha menjat?"*

Làmines Escena 2: La rateta va triar casar-se amb el gat

Làmines Escena 3: El gat es va menjar la

5. Penjarem les làmines dels dos contes seguint ordenadament l'argument. Posarem les dues versions una sota l'altra.
6. Cada infant explicarà als altres quina és la versió que més li agrada i haurà d'argumentar-ho com a mínim amb un motiu.

MATERIALS

Contes Populars de les diferents col·leccions de les editorials Casals, Cruïlla, Barcanova, Baula....

BIBLIOGRAFIA:

GRAU, A. (adaptació). *La Rateta que escombrava l'escaleta*. Col·lecció: El cavall volador. Ed. Combel. Barcelona, 2004.

GRIMM, J. i W., *La rateta que escombrava l'escaleta*. Ed. Cruïlla. Barcelona, 2005.

BLOC 2: De què parlen els llibres?

6-LA CAIGUDA DE LES DENTS

Nivell recomanat: P4, P5, 1r i 2n.

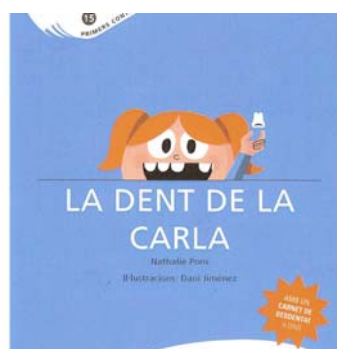
La caiguda de les dents de llet dels infants està envoltada de misteri. Arreu del món hi ha diferents personatges màgics que les vénen a buscar i sovint, a canvi de la dent, deixen un present als infants. Tots els nens i nenes del món canvien les dents de llet per unes de definitives; aquest fet s'ha envoltat de llegendes i mites molt interessants que marquen una etapa nova per als infants.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Conèixer personatges màgics d'arreu del món que recullen les dents de llet.

CONTINGUTS

- Observació atenta de les il·lustracions d'un conte.
- Descripció d'una il·lustració.
- Reconeixement de personatges d'un conte.
- Manifestació de gustos i preferències literàries.
- Interès per cercar informació en els llibres i revistes.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

com es diuen els personatges que s'encarreguen de recollir les dents dels nens i les nenes de diferents països.

a dir quin és el personatge que m'agrada més i per què.

a buscar contes que parlen de la caiguda de les dents.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Preguntarem als infants si els ha caigut alguna dent i iniciarem una conversa sobre quantes dents tenen, quantes els en queden...
2. A continuació explicarem el conte *La dent de la Carla*.
3. Mostrarem les làmines, deixarem un temps perquè els infants les observin en silenci. A continuació els infants, per torns, hauran d'anar explicant què veuen a les il·lustracions, quins personatges hi surten...
4. Projectarem les làmines del conte on surten els personatges màgics. Cada infant explicarà quin coneix i si li agrada més o menys i el perquè.
5. Demanarem voluntaris per sortir a relacionar cada personatge amb el seu nom i el país d'origen.

6. Podem explicar les llegendes que hi ha arreu del món i els personatges màgics més coneguts². Es pot aprofitar per explicar el conte original del *Ratoncito Pérez*. Aquest personatge va sorgir del conte que el Pare Coloma va escriure per al príncep Alfons XIII a petició del rei Alfons XII i la reina Maria Cristina quan al seu fill li va caure la primera dent.
7. En el cofre hi ha un altre conte que explica la història d'uns animals que van a l'escola als quals els cauen les dents de llet i la mestra els fa un carnet d'esdentegat i els va penjant a un plafó a mida que els cauen les dents. Podem proposar de fer el mateix i donar un carnet d'esdentegat quan els caigui una dent amb la data de la caiguda de la primera dent. I també podem penjar el pòster amb les vint dents de llet.
8. Demanem que cerquin a casa i a les biblioteques llibres que parlin de les dents. Farem un racó i els anirem explicant en diferents sessions.

MATERIALS

Contes que parlen dels personatges que vénen a buscar les dents de llet:

PONS, N. *La dent de la Carla*. Publicacions l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 2010.

PONS, N., *L'Angelet de les dents i el club dels desdentats*. Imaginarium. Zaragoza, 2010. (Llibre-cofre)

També en castellà: *Señor Ratoncito Pérez y el club de los desdentados*.

MÀRQUEZ, E. *L'Oriol i el ratolí Pérez*. Ed. Cruïlla. Barcelona, 2003.

MOSS, M. *Mou-te, dent, mou-te*. Ed. Serres. Barcelona, 2001.

PISTINIER, C. *La nit del "ratoncito Pérez"*. Ed. Corimbo. Barcelona, 2001.

ROSS, T., *Vull la meva dent!* Ed. Cruïlla. Barcelona, 2003.

SERNA-VARA, A., *El "Ratoncito Pérez", On van les meves dents?* Ed. Susaeta. 2005.

VILURBINA, J., *El Ratolí Pérez*, Ed. Aeditors. 2006.

Article: "Quines dentotes! Curiositats, mites i llegendes de les dents", publicat a Tretzevents núm. 896, pàgines 27-29. Maig de 2011. Autora: N. Pons.

DE QUÈ PARLEN ELS LLIBRES?

7-QUINA POR!

Nivell recomanat: P3, P4, P5.

Sovint, de la mà del que senten els protagonistes dels contes, els infants són capaços de parlar de quines són les seves preocupacions, emocions i sentiments. Els contes ens serveixen de recurs i excusa per entrar dins aquest món tan íntim i personal.

Els infants poden trobar en els contes totes aquelles emocions que han experimentat en alguna ocasió: la por, l'alegria, la tristesa, la vergonya.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Reconèixer, identificar, expressar les emocions.

CONTINGUTS

- Anàlisi emocional d'il·lustracions.
- Interpretació d'emocions a partir de la imatge.
- Identificació de les pròpies emocions.
- Expressió facial d'emocions.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

a buscar il·lustracions dels contes on els personatges expressen un mateix sentiment: la por.

que contes diferents poden parlar del mateix, per exemple de la por.

a parlar de les coses que em fan por.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Penjarem un pòster on els infants puguin veure fotografies o imatges de persones expressant diferents emocions. En triarem les més representatives: alegria, tristesa, sorpresa, estimació, por, enuig, sorpresa, vergonya, preocupació, il·lusió...
2. Demanarem que vagin a la biblioteca de l'aula o del centre a cercar un llibre on surti una d'aquestes emocions en concret. Per exemple: la por.
3. Després cada infant mostrarà als seus companys i companyes el llibre que ha triat com a representatiu de l'emoció. Haurà d'explicar què li ha fet pensar que era un conte de por: les cares dels personatges, el tipus de personatges, l'ambientació, els colors...

4. En una altra sessió penjarem en un mural imatges de les cares de por de diferents contes que tinguem a l'aula.

Per ordre d'esquerra a dreta:

- 1-Il·lustracions de Marina Seoane.
- 2-Il·lustracions de Lluís Farré.
- 3-Il·lustracions de Sebastià Serra.
- 4-Il·lustracions de Regis Faller i Charlotte Roederer.

CARES DE POR DELS CONTES

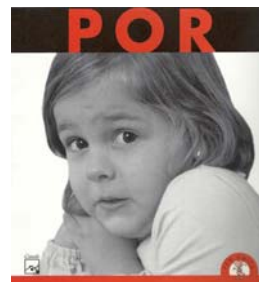
Farem que els infants observin detingudament les formes en què els diferents il·lustradors expressen la por i entre tots en farem una llista:

- ulls molt oberts
- boca oberta
- mà a la boca
- mà al pit

Després demanarem als infants que les imitin.

Serà molt útil que es puguin mirar en un mirall.

Si és al nostre abast podem fer fotografies de les expressions de por dels infants i després exposar-les a la cartellera.

5. Prepararem un racó de la classe per exposar els llibres de coneixements de la biblioteca que parlen sobre la por. Els nens i les nenes podran també portar llibres de casa seva. En diferents sessions els anirem explicant abordant a través d'ells les diferents pors:

- a la foscor, a la nit, a estar sol, a perdre's...
- a determinats animals: ratpenats, serps, rates, aranyes, gossos...
- a fer determinades coses: anar en avió, en bicicleta, a nedar...
- a determinats sorolls: petards, trons, globus que peten...

Ampliarem els llibres del racó amb els contes que passem por. En diferents moments n' explicarem uns quants i prepararem un mural on exposarem els personatges del conte que ens fan por: els monstres, els gegants, els llops, les bruixes, els fantasmes, els gegants, els dracs... Després cada infant votarà el personatge que fa més por posant una etiqueta amb el seu nom a sota del triat.

6. Conversarem amb els infants sobre les coses que els fan por i els demanarem que en dibuixin alguna. Sota cada dibuix escriurem de què es tracta continuant la frase “JO TINC POR A/DE.....”. Entre tots els dibuixos configurarem el “*Llibre de les coses que ens fan por*” que deixarem a la Biblioteca d’Aula com un llibre de consulta més.
7. Els mostrarem una capsa grossa que anomenarem la “Capsa de la por” i els nens i les nenes podran portar de casa fotografies o petits objectes que representin coses que els fan por. Passats uns quants dies anirem traient els objectes un a un i en farem el catàleg de les coses que fan por. El desarem a la Biblioteca perquè el puguin consultar lliurement.

MATERIALS:

Contes com:

MAURE, M. *La por*. Col·lecció: Primers contes. Número 3. Publicacions de l’Abadia de Montserrat . Barcelona.

FERNANDEZ PAZ, A. *La Raquel té por*. Col·lecció *El petit elefant* número 17. Animallibres Barcelona

BALDÓ, E., GIL, R., SOLIVA, M., *Ui, quina por!* Col·lecció *El bosc de colors*. Ed. Barcanova. Barcelona.

LAMBLIN, C., *L’Adrià té por de la foscor*,. Ed. Baula. Barcelona.

GASSÓ, A., *Pòster i targetes de les principals emocions*. Projecte Belluguets. Ed. Casals. Barcelona.

GASSÓ, A., *Por*. Quadern de treball. Projecte Bestioles. Ed. Casals. Barcelona.

8-LA MÀGIA DELS NOMBRES

Nivell recomanat: P4, P5 i 1r.

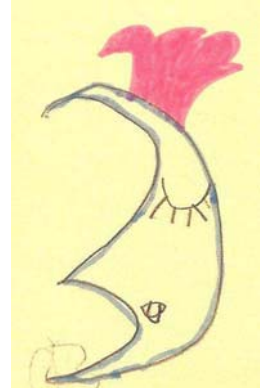
Hi ha molts llibres per aprendre els nombres, però alguns aprofiten la ficció i ens expliquen una història on els nombres en són els protagonistes, aquest és el cas del conte *En Max fa màgia!* Un nen que transforma els nombres en animals.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Desenvolupar la imaginació i la creativitat.

CONTINGUTS

- Observació atenta de les il·lustracions d'un llibre.
- Observació i escolta atenta en les activitats audiovisuals.
- Utilització de la fantasia i la creativitat en els processos literaris.
- Interès pel text escrit.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

disfressar els nombres per convertir-los en personatges de contes.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Prèviament haurem treballat la grafia dels nombres: la direccionalitat, el concepte de quantitat.
2. Reunirem tot el grup d'infants en semicercle davant de l'espai que usem per fer la rotllana i explicarem el conte *En Max fa màgia!*
3. A continuació mostrarem amb el projector les làmines del conte que haurem escanejat prèviament, on surten els nombres disfressats, deixarem un temps perquè els infants les observin en silenci. A continuació els infants, per torns, hauran d'anar explicant què veuen a les il·lustracions.
4. Cada infant explicarà als altres quin nombre li agrada més i el perquè.
5. Demanarem voluntaris per sortir a la pissarra a disfressar algun nombre.
6. Finalment donarem una làmina amb els nombres dibuixats i cada nen i nena els disfressarà com vulgui.

MATERIALS

AA. VV., *Comptem a la natura*. Ed. Cruïlla. Barcelona, 2007.

BATAILLE, M. *10*. Ed. Kókinos (llibre pop up). Madrid, 2010. Podeu veure'l a:
<http://youtu.be/STIUOj3yxyk>

PACOVSKA, K. *Uno, cinco, muchos*. Ed. Kókinos. Madrid, 2010.

PONS, N. *En Max fa màgia!* Ed. Cadí. Barcelona, 2012.

Podeu trobar més llibres que parlin dels nombres a la següent adreça:

<http://biblioabrazo.wordpress.com/2011/03/03/los-numeros-en-los-libros/>

DE QUÈ PARLEN ELS LLIBRES?

9-FEM GEOMETRIA

Nivell recomanat: P3, P4 i P5.

Els llibres també ens serveixen per aprendre, per introduir temes i com a suport per als aprenentatges escolars. Hi ha molts llibres que ens presenten vocabulari i imatges sobre conceptes matemàtics, però també trobem contes que, a partir dels seus personatges per exemple: l'Elmer, introdueixen conceptes com els colors i els quadrats.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Utilitzar els llibres per aprendre coneixements.
Reconèixer les qualitats dels objectes.

CONTINGUTS

- Interès per cercar informació en els llibres i revistes.
- Observació atenta de les il·lustracions d'un llibre.
- Descripció de les qualitats perceptibles dels personatges dels contes.
- Orientació en l'espai gràfic.
- Imaginació i creativitat.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

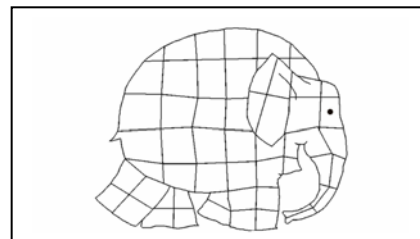
fer un personatge d'un conte amb quadrats de colors i explicar com és.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Mostrarem la portada del conte de *L'Elmer* on surt el protagonista i demanarem que el descriuïn físicament. Els farem observar:
  - a. la forma del quadrat: les quatre arestes i els quatre vèrtexs...
  - b. els colors: els primaris i els secundaris.
2. Projectarem la il·lustració del conte on surten els elefants pintats de colors i direm que els descriuïn. Els colors i els quadrats en seran els protagonistes.
3. Donarem una silueta retallada de l'elefant per decorar-la amb gomets quadrats de diferents colors perquè sembli *l'Elmer*. Finalment li posarem un pal de gelat i tindrem un titella.
4. En una altra sessió els infants retallaran quadradets de colors de paper xarol i decoraran la silueta de l'elefant segons la seva creativitat i imaginació.
5. Demanarem que cerquin a la biblioteca de l'aula, de l'escola o a casa, llibres que parlin de geometria. Posarem tots els llibres en un racó per a accedir-hi a mirar-los a estones lliures. També programarem algunes sessions per anar-los explicant un a un.

MATERIALS

- MCKEE, D. *L'Elmer*. Ed. Beascoa. Barcelona, 2006.
  - Llibres que expliquen conceptes matemàtics relacionats amb la geometria.
  - Plantilla de la silueta de l'Elmer
  - Paper xarol de colors, tisores i cola.

DE QUÈ PARLEN ELS LLIBRES?

10-FESTES I TRADICIONS: LA MONA

Nivell recomanat: P3, P4 i P5.

A les llibreries i a les biblioteques trobem molts contes que parlen de les festes i les tradicions populars que se celebren a Catalunya: el Nadal, Sant Jordi, la Castanyada, el carnestoltes... En aquesta activitat us proposem un conte que parla de la mona de Pasqua.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Conèixer una festa popular mitjançant la lectura d'un conte i gaudir-la amb la proposta d'un joc.

CONTINGUTS

Il·lustració de Màriam Ben-Arab

- Audició atenta d'un conte narrat.
- Identificació dels personatges principals i secundaris d'un conte.
- Escolta atenta de les opinions dels companys i companyes.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

que hi ha contes que expliquen festes que celebrem a casa i a l'escola.

que en un conte hi ha personatges importants i uns altres que no ho són tant.

que per tornar a explicar un conte va bé anar passant pàgina per pàgina i mirar les il·lustracions.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Iniciarem una conversa sobre la tradició de la Pasqua a Catalunya. Podem parlar sobre si han vist mones, si tenen padrins... i si cal els explicarem que normalment les regalen els padrins i que simbolitzen la fi de la Quaresma.
2. Demanarem que descriguin verbalment com són les mones. Després els presentarem el material següent: plomes, pollets, ous i ninots de xocolata.
3. A continuació explicarem el conte *Quina mona de pasqua!* On el padrí fa una broma als seus fillols i els regala unes mones (pastissos) sense cap decoració i, a mida que s'explica el conte, Ivan elaborant la mona entre tots. Aprofitem per parlar dels personatges principals i secundaris que enriqueixen la història: el fillol, el padrí, el gat.
4. Prepararem una mona de pasqua amb un pa de pessic i crema de cacau i, entre tots, la decorarem seguint l'ordre del conte: plomes, pollets, ous i ninots de xocolata. Després ens la menjarem.

5. En una altra sessió els proposarem un joc de tradició alemanya, amagarem ous de Pasqua per la classe i els hauran de trobar; podem complicar l'activitat fent que cada grup hagi de trobar ous de diferents colors.
6. Finalment anirem a la Biblioteca del centre a mirar d'altres contes que tractin el tema de la Pasqua i la mona.

MATERIALS

Contes com ara :

CANYELLES, A. *La mona de Pasqua* Barcelona. Ed. La Galera. 2011.

PONS, N., *Quina mona de pasqua!* Col·lecció "El petit univers". Ed. Barcanova. Barcelona, 2011,

ROMERA, M., *La mona de pasqua d'en Max*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 2009.

11-EL RACÓ DE LA TARDOR

Nivell recomanat: P5, 1r i 2n.

Els llibres de coneixements expliquen aspectes concrets del món que ens envolta i permeten als infants descobrir l'entorn a través de l'observació indirecta. Són llibres útils per buscar informació sobre: història, animals, astronomia, plantes... i esdevenen un bon complement per a la tasca educativa.

Amb aquesta activitat, els infants podran diferenciar aquests tipus de llibre de caire informatiu dels de caire literari.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Consultar llibres de coneixements.

Diferenciar els llibres de coneixements dels literaris.

CONTINGUTS

- Consulta, observació i lectura de llibres de coneixements.
- Percepció de diferències entre un llibre d'imaginació i un llibre de coneixements.
- Ús dels llibres de coneixements per ampliar o descobrir informacions sobre un tema.
- Manifestació de les emocions que provoquen les narracions i els llibres.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

que llibres diferents poden parlar del mateix, per exemple de la tardor.

algunes diferències entre els llibres de coneixements i els contes.

com són i què s'hi pot trobar als llibres de coneixements.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Proposarem als infants fer un racó amb diferents llibres que parlin de l'estació de l'any en què ens trobem en aquell moment, per exemple, la tardor.
2. Aportarem al racó llibres de coneixements, de l'escola i de casa, que girin a l'entorn de temes propis de l'estació: fruits, elements naturals, temps meteorològic, festes tradicionals de l'època... Concretament sobre la tauleta del racó de la tardor podríem col·locar llibres sobre: la Castanyada, els moniatos, el bosc, els caragols, els bolets. També podríem guarnir el racó amb fulles seques, castanyes, moniatos, carabasses, fruits secs...

3. Presentarem el racó fent parar atenció als infants sobre les semblances i diferències entre els llibres que troben en aquest espai i els contes. Els preguntarem per què serveixen cada un d'ells, quina finalitat tenen: divertir-nos, informar-nos?
4. Al llarg del període que duri l'estació programarem estones setmanals perquè els infants puguin accedir al racó de forma lliure a consultar els llibres.
5. També organitzarem activitats guiades en les quals els llibres del racó cobrin protagonisme:
  - Llegirem als infants petits fragments de pàgines d'alguns dels llibres del racó.
  - Obrirem un torn de preguntes sobre curiositats o interrogants que els hagin sorgit en la consulta dels llibres del racó i mirarem de respondre llegint algun fragment d'un llibre.
  - Demanarem que busquin una informació concreta sobre un element de l'estació: castanyes, temps, vent...

MATERIALS

Llibres sobre diferents temes relacionats amb l'estació de la Tardor:

BALDÓ, E., GIL, R., SOLIVA, M. *La Castanyada*, Barcelona, Editorial Barcanova.

CANYELLES, A. *La Castanyada*. Editorial La Galera. Barcelona

DENOU, V. *Cauen les fulles*. Col·lecció *Els teus primers llibres d'en Teo*. Editorial TimunMas Grup Planeta. Barcelona.

FONT, N. *La Castanyada*. Col·lecció *Què celebrem?* Editorial Cruïlla. Barcelona.

GINESTA, M. *Els Bum-Bum mengen castanyes*. Col·lecció *Els Bum –Bum*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat . Barcelona.

MENÉNDEZ, B. *El meu primer llibre de la Castanyada*. Estrella Polar. Grup Editorial 62.

Barcelona.

MUNDET, N. *Sortim a buscar bolets*. Col·lecció *Primers Contes*, número 5. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.

RIFÀ, F. *Els bolets, petits i grans*. Col·lecció *La Lupa* número 1. Editorial Esin. Con- bel. Barcelona.

RIFÀ, F. *L'arbre de les castanyes*. Col·lecció *La Lupa* número 4. Editorial Esin. Barcelona.

RIVAS, N. *Cançons de tardor. De tots colors*. Col·lecció *Cantem*. Editorial Baula. Barcelona

ROMERA, M. *Farem, farem panellets!* Col·lecció *Primers contes* número 23. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.

SABATÉ, T. *La tardor*. Editorial Salvatella. Barcelona.

SLEGERS, L. *En Pol a la tardor*. Col·lecció *En Pol*, número 10. Ed. Baula. Barcelona.

Revista Piu-Piu número 2. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

DE QUÈ PARLEN ELS LLIBRES?

12-QUÈ DIUEN LES CARTES?

Nivell recomanat: P5, 1r i 2n.

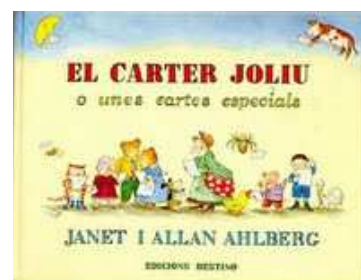
Hi ha contes que inclouen cartes per llegir que enriqueixen l'argument i fan el conte més atractiu. En el llibre *El carter joliu o unes cartes especials*, el protagonista és un carter que reparteix cartes de debò als personatges més coneguts dels contes populars.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Conèixer contes que contenen cartes per llegir. Llegir i escriure cartes per a comunicar.

CONTINGUTS

- Identificació de la tipologia textual de la carta.
- Descoberta de diferents formats i tipologies de cartes.
- Identificació de personatges dels principals contes populars.
- Escolta atenta de les opinions dels companys i companyes.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

quina informació hi ha en el sobre d'una carta.

per què s'escriuen cartes i quines coses es poden explicar a les cartes.

a escriure cartes.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Iniciarem una conversa sobre si alguna vegada han rebut alguna carta i si coneixen l'ofici de carter. Llegirem el conte *El carter joliu o unes cartes especials*.
2. LLEGIM CARTES
Els sobres. A mida que llegim les cartes que apareixen al conte anirem penjant en un plafó una còpia dels sobres.

Farem que els infants observin amb deteniment els diferents detalls d'aquesta tipologia textual: el tipus d'escriptura, la distribució del text en l'espai, el destinatari i l'adreça, el segell, les inscripcions, els codis (per avió, urgent...) els membrats.

Entre tots i totes podem elaborar el remitent de cada sobre.

Les cartes

En el mural també anirem penjant les diferents cartes. Convidarem els infants a endevinar què diuen estimulant-los a intercanviar informacions i opinions.

Comentarem les característiques de cada carta segons la seva finalitat. Demanarem als infants que hi trobin semblances i diferències entre:

- la **carta de disculpa** als tres óssos escrita a mà per Rínxols d'or,
- la **carta de publicitat** amb un catàleg de productes per a bruixes modernes per a la Bruixa Dolenta,
- la **targeta postal** del gegant de la carbassera,
- la **carta informativa** a màquina per a la Ventafocs i un llibret de la seva història,
- la **carta formal** d'uns advocats adreçada al llop de part de la Caputxeta Vermella i els tres porquets,
- la **felicitació d'aniversari** i un bitllet per a Rulls d'or.

3. ESCRIVIM CARTES

En un racó de l'aula posarem una bústia de cartró i convidarem els infants a escriure cartes als companys/es de la classe.

Per tal de fer l'activitat més atractiva, en aquest racó trobaran una capsa plena de bonics papers de carta, sobres de colors i adhesius per fer de segells.

Els divendres el nen o la nena encarregat de fer de carter repartirà les cartes.

En el racó també podran escriure cartes a d'altres destinataris com ara els personatges dels contes populars. Prepararem un mural amb les imatges dels destinataris de les cartes del conte per si volen escollir-ne un.

					
ELS TRES OSSOS	LA BRUIXA DOLENTA	EL GEGANTÀS	LA VENTAFOCS	EL LLOP	RÍNOLS D'OR

Il·lustradora: Janet Ahlberg.

MATERIALS

AHLBERG, A. *El carter joliu o unes cartes especials*. Ed. Destino. Barcelona.

LANGEN, A. *Les cartes d'en Fèlix l'explorador*. Editorial Acanto.

MACLAREN, T. *Cartes de tot el món*. Ed. Beascoa. Barcelona.

- Una capsa amb sobres, papers atractius i adhesius per fer de segells.

13-LLIBRES QUE ENS ENSENYEN A...

Nivell recomanat: 1r i 2n.

Els llibres amb textos instructius, com els de cuina, màgia o de manualitats ens permeten fomentar l'atenció, la concentració i la creativitat. Presentem un llibre de cuina que ensenya als nens i nenes a elaborar receptes fàcils i divertides per cuinar.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

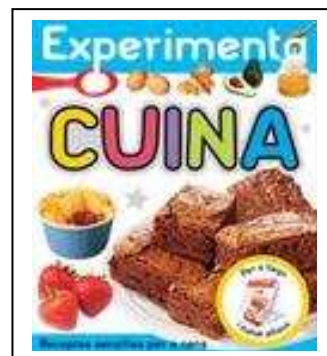
Familiaritzar-se amb els llibres instructius.

Comprendre instruccions.

Obtenir informació a partir de la coberta d'un llibre.

CONTINGUTS

- Identificació dels elements d'un text instructiu: estructura, parts...
- Lectura de textos curts.
- Autonomia en la lectura personal.
- Escriure un text instructiu: recepta de cuina.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

quines parts té una recepta de cuina.

com s'ha de llegir una recepta de cuina.

a escriure una recepta de cuina.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Iniciarem una conversa inicial amb els nens i les nenes sobre qui cuina a casa, si ajuden els pares a la cuina, quin plat els agrada més, què mengen per esmorzar, a l'hora del pati...
2. A continuació, presentarem el llibre de cuina. Farem observar a l'alumnat que té:
  - Una coberta on apareix: el títol, les imatges d'alguns plats que s'explicaran al seu interior i nom de l'editorial.
  - Un format en faristol.
  - Un índex amb les receptes.
  - 23 receptes que segueixen aquesta estructura:
    - Nom de la recepta i per a quantes persones està pensada.
    - Ingredients
    - Passos per a la seva elaboració
    - Consells
    - Fotografies dels menjars.

3. Els presentarem una de les receptes i l'elaborarem pas a pas tot consultant el llibre.
4. Els demanarem que per parelles escriguin una recepta. L'escriuran seguint l'estructura d'aquest text instructiu. La llegiran a classe, i amb totes les receptes es farà un llibre que es deixarà a la biblioteca d'aula.

MATERIALS

PERKINS, B., *Experimenta cuina: receptes sencillez per a nens*. Ed. La Galera. Barcelona, , 2011.

Plantilla per a les receptes:

RECEPTA DE CUINA		Dibuix o Fotografia
Títol:		
Ingredients :		
<ul style="list-style-type: none"> • • 		
Elaboració :		
<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 		

BLOC 3: Juguem amb els llibres

14-ENDEVINA EL CONTE

Nivell recomanat: P4, P5 i 1r.

Una activitat molt interessant és fixar-nos que en els contes hi ha frases que s'han fet molt populars i només escoltant-les podem endevinar a quin conte pertanyen.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Conèixer els principals contes populars: els seus personatges, títols i fragments més coneguts.

CONTINGUTS

- Identificació dels fragments més populars dels contes tradicionals.
- Audició atenta d'una narració.
- Memorització de textos curts.
- Identificació de fragments d'un conte
- Comprensió de frases senzilles.
- Associació de textos amb els personatges del conte al qual corresponen.
- Escolta atenta de les opinions dels companys i companyes.
- Identificació de la tipologia textual de la bafarada.
- Comprensió de locucions en una narració o text escrit.

Sóc a la panxa del bou que no hi neva ni plou!

Conte: En Patufet

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

relacionar frases molt conegudes que surten als contes amb el personatge que les diu i el nom del conte.

buscar el conte on surten les frases més conegudes i trobar aquestes frases dins del conte.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Iniciarem una conversa sobre les frases que recorden d'algun conte.

Exemples:

“Bufaré i bufaré i la casa ensorraré”

“Sóc a la panxa del bou que no hi neva ni plou”

“A veure quina veu tens?”

Mirallet, mirallet, qui és la més bonica?”.

“Quina boca més grossa que tens!”

2. Buscarem els contes de la Biblioteca de l'aula on surten aquestes frases.

3. Demanarem als nens i les nenes que portin de casa contes on surtin frases molt conegudes.
4. Prepararem un espai on exposar els contes que han portat de casa i els que hem seleccionat de la Biblioteca. De manera periòdica els infants podran accedir a aquest espai per mirar els contes.
5. Cada dia llegirem un dels contes del qual hagin endevinat la frase i hauran de dir quin personatge és el que la diu. Anirem penjant en un plafó les cobertes dels diferents contes, les frases (dins d'unes bafarades) i el personatges que les diuen. Aquest material es pot fer servir per a un racó d'aparellar: bafarada, títol del conte i personatge.

MATERIALS

Contes com ara :

Els contes clàssics: *La Caputxeta vermella, Els tres porquets, En Patufet, La Rateta que escombrava l'escaleta, La Blancaneu i els set nans...*

-Pel plafó: fotocòpies de les cobertes, les frases i els personatges que les diuen.

15-DIBUIXEM UN PERSONATGE

Nivell recomanat: P4, P5 i 1r.

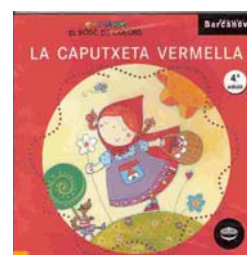
Els llibres ofereixen la possibilitat de jugar amb els personatges. El joc és un element engrescador per apropar els infants a la lectura d'una manera lúdica i creativa. La il·lustració es converteix en aquestes edats en la primera lectura i es tracta d'un excel·lent recurs que enriqueix la sensibilitat artística dels nens i nenes i, a la vegada, permet el joc i la creació.

OBJECTIU DE L'ACTIVITAT

Observar les diferents maneres que els il·lustradors dibuixen a un mateix personatge.

CONTINGUTS

- Observació atenta de les il·lustracions d'un llibre.
- Identificació d'un mateix personatge en diferents llibres.
- Utilització de la fantasia i la creativitat en els processos creatius literaris.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

descriure un personatge d'un conte.

veure semblances i diferències entre les il·lustracions del protagonista d'un conte fetes per diversos dibuixants.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Explicarem un conte a tot el grup amb el suport d'un llibre per tal que es fixin en el protagonista: com és?, com va vestit? Triarem un conte que tingui un personatge molt rellevant: La Caputxeta Vermella, En Patufet, L'Aneguet lleig...
2. A continuació, proposarem als infants anar a la biblioteca d'aula o a la biblioteca del centre a mirar llibres on hi surti el personatge del conte explicat. Els farem adonar que cada il·lustrador/-a té el seu estil i que, malgrat dibuixar el mateix personatge, no s'assemblen gens. Observarem les diferents versions del mateix conte i entre tots parlarem de les semblances i les diferències.

Il·lustració : Matilde Portalés

Il·lustració : Margarita Ruiz

Il·lustració : Francesc Rovira

3. A continuació tots els infants dibuixaran el mateix personatge en mig full. Després de representar-lo, mostraran el dibuix als companys i companyes.
4. Finalment els penjarem al mural de l'aula, així podrem veure que cadascú té el seu estil i que tots els dibuixos són ben diferents.

MATERIALS

AA. VV. (adaptació). *La caputxeta vermella*. Col·lecció Encunyats clàssics. Ed. Combel. Barcelona, 1999.

BALDÓ, E., GIL, R., SOLIVA, M., (adaptació), *La caputxeta vermella*. Col·lecció: El Bosc de colors . Editorial Barcanova. Barcelona, 2007.

GRAU, A., (adaptació) *La caputxeta vermella*. Col·lecció: El cavall volador. Ed. Combel. Barcelona, 2004.

- Retoladors. Mig full.
- Contes com: *La caputxeta vermella, En patufet, L'aneguet lleig, Els tres porquets...*

Dibuixem la Caputxeta

16-BUSQUEM LLOPS

Nivell recomanat: P3, P4, P5, 1r i 2n.

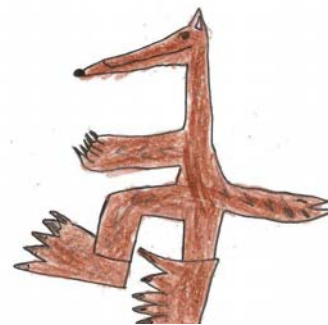
Mai un personatge ha atret tant l'atenció dels infants vers els contes com el llop. Els llops surten en molts contes i els nens i les nenes li tenen un amor/odi molt curiós. Els infants poden trobar tot tipus de llops: bons, dolents, entremaliats, espavilats... que els fan sentir les emocions més diverses.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Mirar i consultar contes, tant a l'escola com a casa, buscant un personatge comú.

CONTINGUTS

- Cerca autònoma de llibres en una Biblioteca.
- Observació atenta de les il·lustracions d'un conte.
- Identificació d'un mateix personatge en diferents llibres.
- Manifestació de les pròpies opinions sobre els llibres.
- Escolta atenta de les opinions dels companys i companyes.
- Descripció de les característiques d'un personatge de conte.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

que un personatge (el llop) es pot trobar a molts contes.

a descriure com és cada llop al conte on surt, veure les semblances i diferències.

a triar o a inventar-me quin llop m'agrada més i explicar per què.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

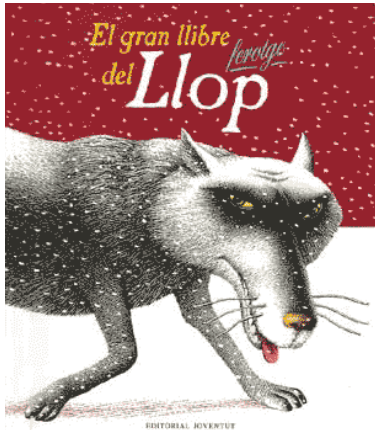
1. Iniciarem una conversa sobre els llops dels contes. Preguntarem als infants quins contes coneixen on hi surtin llops.
2. Triarem els contes de la Biblioteca de l'aula on surten llops.
3. Demanem als nens i nenes que portin de casa contes on surtin llops.
4. Prepararem un espai on exposar els contes que han portat de casa i els que hem seleccionat de la Biblioteca. De manera periòdica els infants podran accedir a aquest espai per mirar els contes.
5. Cada dia llegirem un dels contes. Convidarem els infants a opinar sobre el paper que fa el llop en aquest conte: bo, dolent... Escriurem l'adjectiu que els infants han decidit que el qualifica: ferotge, poruc, agosarat, divertit... sota una fotocòpia d'una il·lustració representativa del llop. Anirem penjant les imatges dels llops dels diferents contes en un mural de l'espai que hem dedicat a aquesta activitat.

6. Finalment proposarem que cada infant dibuixi un llop i penjarem totes les produccions en el mateix mural.

MATERIALS

Contes com ara :

Els contes clàssics: La Caputxeta vermella, Els tres porquets, Les set cabretes i el llop...

Els contes d'autor:

AA. VV. *El gran llibre del llop ferotge*. Ed. Joventut . Barcelona, 2005.

BLAKE, S. *Caca de vaca*. Ed. Corimbo. Barcelona.

GUETTIER, B. *Em vesteixo i et menjaré*. Ed. Corimbo. Barcelona.

PENNART, G. *El llop sentimental*. Ed. Corimbo. Barcelona

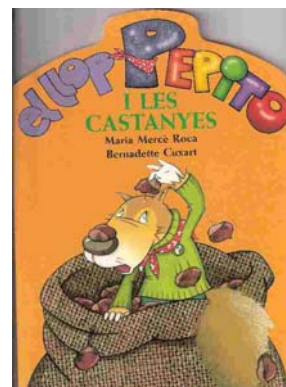
PERRET, D. *Yo, el lobo y las galletas (de chocolate)*. Ed. Kókinos. Madrid.

RAMOS, M. *Sóc el més fort!* Ed. Corimbo. Barcelona.

ROCA, M.M. *El llop Pepito* (col·lecció). Ed. Barcanova. Barcelona.

SCUDERI, L. *El que el llop li explica a la lluna*, de Lucia, Editorial Joventut.

SOLOTAREFF, G. *L'Edu, el petit llop*. Ed. Corimbo. Barcelona.

-etc.

17-TRUQUEM PER TELÈFON A...

Nivell recomanat: P3, P4, P5, 1r i 2n.

Els personatges dels llibres ofereixen moltes possibilitats de joc als infants. Moltes vegades, els nens i les nenes s'identifiquen amb ells i els consideren com un company més amb qui podem compartir estones de comunicació.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Potenciar la llengua parlada a partir del diàleg amb personatges dels llibres.

CONTINGUTS

- Reconeixement i utilització de les característiques pròpies d'un diàleg.
- Identificació del context textual propi d'un personatge popular de conte.
- Associació de textos amb els personatges de conte a que corresponen.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

fer preguntes a un personatge d'un conte.

inventar-me diàlegs amb els personatges dels contes.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Recordarem a les nenes i nens els personatges dels llibres llegits a l'aula: el cavaller Sant Jordi, la Caputxeta, en Pinotxo, el gegant del Pi, en Patufet, els nans de la Blancaneus, en Tabalet... Repartirem entre uns quants infants titelles o ninots que els representin.

2. Distribuirem als altres infants diferents models de telèfons. Els nens, de manera ordenada, diran a quin personatge volen trucar, marcaran un número de telèfon i simularan la trucada. Els orientarem per tal que posin en pràctica:

- a. Les normes del diàleg, intercalant-se per parlar
- b. Les característiques d'una conversa telefònica:
  - Salutació
  - Informació o pregunta
  - Resposta
  - Comiat

3. El nen o la nena que té el titella o el ninot d'aquell personatge farà d'interlocutor i contestarà la trucada. Orientarem la conversa telefònica proposant als infants que:
  - a. parlin de la manera que ho faria el personatge
  - b. que facin la veu adequada
  - c. que tractin els temes propis del conte del personatge.

MATERIALS

- Telèfons de joguina.
- Titelles o ninots que representen personatges de contes populars.

18-TRANSFORMEM ELS OBJECTES

Nivell recomanat: P4, P5, 1r i 2n.

Els contes permeten posar-se en la pell dels protagonistes. En el conte *En Marc és un artista* els infants poden imaginar que són artistes com el Marc i com ell poden transformar instruments en animals: guitarres en elefants, pianos en taurons i violins en girafes. En Marc, acabarà muntant una orquestra o un zoològic?

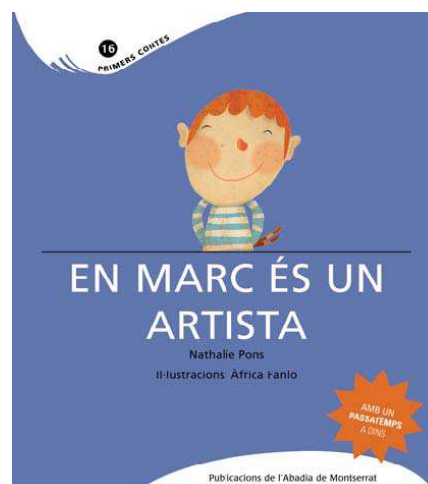
OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Desenvolupar la fantasia, la imaginació i la creativitat.

Percebre semblances.

CONTINGUTS

- Observació atenta de les il·lustracions d'un llibre.
- Escolta atenta de les opinions dels companys/es.
- Manifestació de les pròpies opinions sobre els llibres.
- Escolta atenta de gravacions de contes i narracions.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

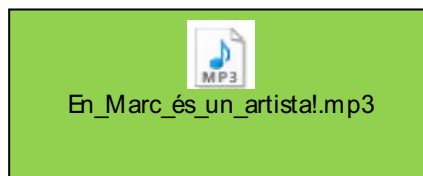
Aprendré a...

buscar semblances i diferències entre instruments de música i animals.

transformar instruments de música en personatges.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Presentarem el conte: *En Marc és un artista!* L'escoltarem, l'explicarem o el llegirem i anirem ensenyant les il·lustracions. CLIQUEU:

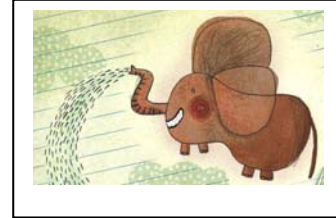

2. Tancarem el conte i preguntarem als infants si recorden els instruments que el protagonista va anar dibuixant cada dia de la setmana.
3. Asseguts enfront la pissarra
  - a. Mostrarem uns rètols amb els noms dels **dies de la setmana** i els infants aniran

sortint a penjar-los per ordre.

- b. Després repartirem les imatges dels cinc **instruments** que surten al conte i uns altres nens i nenes els aniran col·locant, un a un, al costat del dia de la setmana corresponent.
- c. Finalment donarem les imatges dels **animals** per què les associïn amb l'instrument.

DILLUNS

4. En un altre moment i per grups de 3 o 4 infants posarem animalets de joguina dins d'una capsa que anomenarem la capsa de transformació dels artistes. Cada infant posarà la mà per treure un animal. En observar-lo imaginarà en quin instrument el podria transformar i explicarà el perquè. Portarà a terme l'acció inversa del protagonista del conte.

5. Posarem imatges d'instruments i d'animals dins d'una bossa (tant les que surten al conte com d'altres). Els infants podran accedir a la bossa en petits grups de 3 o 4 i jugar a associar les imatges d'un grup amb les de l'altre.

6. Per acabar demanarem als infants que facin servir la fantasia i dibuixin instruments i els disfressin d' animals o de qualsevol altra cosa.

MATERIALS

- Rètols amb els noms dels dies de la setmana.
- Capsa amb animals de joguina.
- Bossa amb targetes d'imatges d' animals i instruments musicals.

PONS, N. *En Marc és un artista!* Col·lecció Primers contes. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 2010.

19-AMANIDA DE CONTES

Nivell recomanat: 1r i 2n.

L'amanida de contes és una proposta de les moltes tècniques creatives que Gianni Rodari proposa a la seva obra "Gramàtica de la Fantasia". El seu objectiu és que la imaginació tingui un lloc dins l'educació i que la creativitat infantil es fomenti a les aules. Els contes populars ens ofereixen un ventall molt ric per jugar amb els personatges i la trama, i els converteix en un excel·lent recurs per motivar els infants a crear històries noves. L'activitat proposa als infants crear un conte que contingui ingredients d'altres contes.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Desenvolupar la imaginació i la fantasia.

CONTINGUTS

- Comprensió del fil argumental d'un conte o rondalla explicat o llegit.
- Escriptura col·lectiva d'un text narratiu.
- Utilització de la fantasia i la creativitat en els processos creatius literaris.
- Gaudi en les activitats de creació personal.
- Participació en les activitats literàries de l'entorn proper.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

conèixer l'argument dels principals contes populars.

trobar les tres parts d'un conte: inici, nus i desenllaç.

inventar un conte nou a partir de fragments de contes coneguts.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Proposarem de fer **"una amanida de contes"** i explicarem que l'activitat consisteix a inventar-nos un nou conte barrejant els personatges i l'argument de diferents contes populars.
2. Presentarem d'un en un els personatges dels contes populars més coneguts i els anirem penjant a un plafó: la Caputxeta, el Llop, el Porquet, la Ventafocs, la Rateta...

- Proposarem de triar-ne tres i els penjarem a la pissarra, i a continuació recordarem entre tots l'argument de cada conte.
- Preparem uns cartonets amb l'inici, el nus i el desenllaç de cada conte i farem que cada part de l'argument tingui un color diferent.

CONTE	INICI	NUS	DESENLLAÇ
Els tres porquets	Hi havia tres porquets que es volien construir una casa.	Un llop se'ls volia menjar i va bufar molt fort per trencar les cases.	El llop es va cremar la cua quan va baixar per la xemeneia i va marxar udolant.
La Caputxeta vermella	La Caputxeta vermella anava pel bosc a veure l'àvia.	El llop afamat va arribar primer i es va disfressar d'àvia.	Un caçador va disparar un tret al llop per espantar-lo.

- Barrejarem els inicis, els nusos i els desenllaços i per grups de dos o quatre infants els hauran d'aparellar correctament.
- Després els proposarem que agafin una part de cada conte i que els barregin per inventar un nou conte. Exemple: Personatges principals: Els tres porquets, la Caputxeta i la Rateta:

INICI	NUS	DESENLLAÇ
Hi havia tres porquets que es volien construir una casa.	El llop afamat va arribar primer i es va disfressar d'àvia.	Un gat es volia menjar la Rateta i...

Escriurem a la pissarra les aportacions que vagin fent.

- Posteriorment llegirem el text entre tots i posarem un títol al conte col·lectiu.
- Per acabar els podem proposar que facin **una amanida de contes** de manera individual i que escriguin una història amb els personatges que vulguin, i cada dia, un parell d'alumnes, podran sortir a explicar/llegir la seva història inventada. Estructura del text:

NICI		NUS	DESENLLAÇ
Personatges	Lloc	Temps	Fets
Qui?	On?	Quan?	Com acaba?

9. Seria molt interessant parlar amb la Biblioteca municipal i proposar que en alguna sessió de l'hora del conte puguin anar els nostres alumnes a narrar algun conte dels que hem treballat a l'aula.

MATERIALS

- Contes populars.
- Dibuixos d'alguns personatges dels contes populars.
- Cartronets amb l'inici, el nus i el desenllaç de cada conte.

BLOC 4: Compartim els llibres

20-LA MALETA VIATGERA

Nivell recomanat: P5, 1r i 2n.

La maleta viatgera és una activitat de motivació a la lectura que proposa als infants l'experiència de compartir amb les seves famílies contes d'arreu del món i llibres sobre altres cultures. L'activitat fomenta l'hàbit lector a l'hora que fa adonar als infants que els nens i les nenes d'altres llocs del món no són tan diferents. És una manera positiva d'apropar els petits lectors i les seves famílies al món.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Compartir llibres amb la família.
Mirar i llegir diferents contes d'arreu del món.
Respectar els llibres.

CONTINGUTS

- Compartició de llibres.
- Coneixement de contes d'arreu del món.
- Coneixement de la literatura d'altres cultures i països.
- Responsabilitat vers el material en préstec.
- Audició atenta d'un conte o narració.
- Participació en les activitats literàries de l'escola.
- Ús de les revistes escolars.

Il·lustració de Gustavo Pinela.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

compartir amb la meua família llibres de l'escola.

compartir amb els meus companys el que hem fet a casa amb els llibres.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Els mestres organitzarem la maleta viatgera i triarem els llibres i les revistes que es posaran al seu interior.
2. Dedicarem una sessió a fer la presentació del contingut de la maleta als infants:
  - Els llibres:**
    - Contes d'arreu del món. Llibres de coneixements per aprendre com es viu a cada lloc, les cases, com es vesteixen els seus habitants, quins animals hi ha o què es menja.
  - Les revistes:**
    - Diferents revistes infantils que expliquin costums i històries de diferents països.
    - **Un mapa del món** plastificat per enganxar les "minicobertes" de cada llibre o revista damunt del país d'on prové.
    - **La llibreta:** en el primer full s'explicaran els objectius de la maleta, la necessitat de respectar el material per part de les famílies i una llista amb el contingut. I també s'anotará:

- El nom de qui s'enduu la maleta.
- La data en què ha compartit la lectura amb la seva família.
- Les reflexions que cada família vulgui fer: observacions, propostes, comentaris, recomanació de contes nous per a la maleta...
- Les aportacions que vulgui fer cada nen: un dibuix, una foto, la còpia del títol del llibre que més li ha agradat...

3. A continuació, comentarem la importància de ser responsables i tenir cura de tot el material que conté la maleta perquè és un material col·lectiu i que es pot fer malbé.
4. Prepararem un calendari on marcarem l'ordre en què els nens i nenes es podran emportar la maleta a casa, el temps que podran tenir-la (una setmana, un cap de setmana...) i la data del seu retorn.
5. Una vegada retorni la maleta, l'infant podrà triar i explicar als seus companys/es, algun dels apartats següents:
  - a. L'argument o coneixements d'algun dels contes, llibres o revistes llegits amb la família.
  - b. Mostrar el que ha fet a la llibreta: un dibuix, una foto, la còpia del títol del llibre que més li ha agradat...
  - c. Algun aspecte del que ha après d'algun país: població, menjar, art, monuments, artesanía, fauna, flora...
  - d. Situar alguns països en el mapa.
6. Per acabar el mestre pot llegir en veu alta les aportacions de la família: les observacions, les propostes, els comentaris i les recomanacions de contes nous per a la maleta.
També es podria obrir un **racó de la maleta viatgera** a la pàgina web o al bloc de la classe perquè les famílies poguessin penjar les seves aportacions.

MATERIALS

- Una maleta atractiva que podríem folrar amb les banderes de diferents països d'arreu del món o amb les imatges dels monuments més representatius.
- Una selecció de llibres d'arreu del món. Revistes infantils.
- Mapa del món plastificat i fotocòpies de les cobertes dels contes en miniatura.
- Llibreta per fer les aportacions, amb una introducció amb l'explicació del seu funcionament i la llista amb el contingut de la maleta.

Benvolgudes famílies,

"La maleta viatgera" és una activitat de motivació a la lectura. Conté llibres i revistes que parlen de països d'arreu del món i que podreu tenir durant una setmana per llegir amb el vostre fill/a. És molt important que el vostre fill o filla tingui cura del material.

A la llibreta podreu fer les vostres aportacions i també hi trobareu l'explicació del funcionament de l'activitat i el llistat amb el contingut de la maleta.

Una vegada el vostre fill/a retorni la maleta, podrà triar i explicar als seus companys/es, algun dels apartats següents:

1. L'argument d'algun dels contes llegits amb la família.
2. Mostrar el què ha fet a la llibreta: un dibuix, una foto, la còpia del títol del llibre que més li ha agradat...
3. Algun aspecte del que ha après d'algun país: menjar, art, monuments, artesanía, fauna, flora...
4. Situar alguns països en el mapa .

*Esperem que passeu una bona estona amb els vostres fills i filles i que conegueu moltes històries d'arreu del món. Moltes gràcies per la vostra col·laboració i **bon viatge!***

L'equip de mestres.

Contes:

AA. VV., *Contes d'arreu del món*, Columna. [Servei d'Ensenyament del Català, Ajuntament de Manresa].

<http://ense.gencat.es/recursos/cultura/contes/arreu/contes.htm>

AA.VV., *Contes i cançons d'arreu del món*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Amb un Cd amb cançons.

CIBOUL, A., *¿Cómo viven los niños en el mundo?* Col·lecció *Mi mundo*. Editorial SM. Barcelona.

LANGEN, A., *Les cartes d'en Fèlix l'explorador*. Ed. Acanto.

LEDU, S. *¿Y si vivieras en...?* Ed. Combel. Barcelona.

MACLAREN, T. *Cartes de tot el món*. Ed. Beascoa. Barcelona.

MIRÓ, A., *Gotes de colors*, Editorial Satélite K. Amb un Cd amb cançons.

WEULERSSE, O. *Nasrudín*. Ed. Edelvives. Barcelona.

Altres:

- Col·lecció *Alfabet solidari*. Intermón Oxfam. Barcelona.

- Col·lecció *El cavall viatger*. Combel. Barcelona.

- Col·lecció *Jo sóc de...* Editat per Rosa Sensat. Barcelona.

- Col·lecció *Jo vinc de...* Editat per Rosa Sensat. Barcelona.

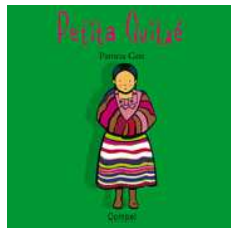
- Col·lecció *Nens i nenes del món*. Ed. Combel. Barcelona.

- Col·lecció de contes *Vaig arribar de...* Ed. La Galera. Barcelona.

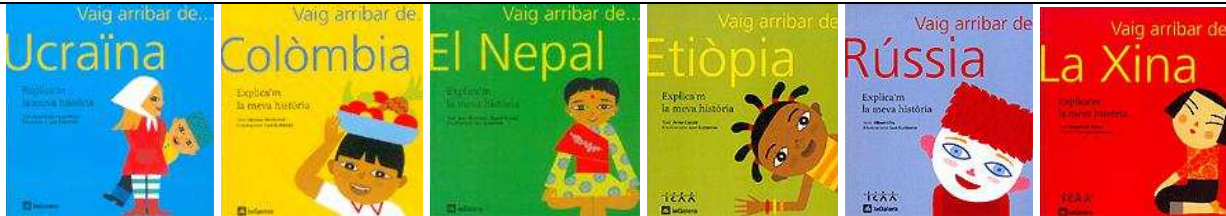
- Col·lecció *El cavall viatger*. Ed. Combel.

- Col·lecció *Nens i nenes del món*. Ed. Combel.

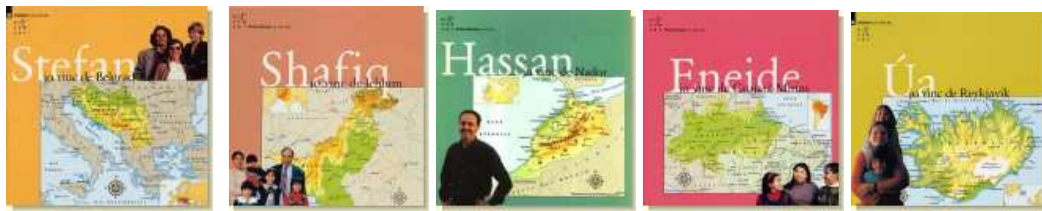
- Col·lecció de contes *Vaig arribar de...* Ed. La Galera.

- Col·lecció *Jo sóc de...* de Rosa Sensat

- Col·lecció *Jo vinc de...* de Rosa Sensat

- Col·lecció *Alfabet solidari d'Intermón Oxfam*

21-RECOMANEM LLIBRES

Nivell recomanat: 1r i 2n

Crear espais de lectura a l'escola que possibiliten l'elecció lliure dels llibres de la biblioteca d'aula fomenta la lectura silenciosa i autònoma.

La creació d'un espai i d'un temps per llegir a la classe o a la biblioteca del centre ajuda a progressar en les habilitats de lectura i l'hàbit lector dels alumnes. Tanmateix, la difusió de la recomanació d'un llibre que ha agradat als nens, afavoreix l'acostament d'aquest llibre a d'altres companys i els anima a llegir-lo.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Practicar la lectura autònoma i silenciosa.

Compartir els llibres llegits explicant per què els han agradat.

CONTINGUTS

- Cerca autònoma de llibres en una Biblioteca.
- Lectura individual silenciosa.
- Manifestació de les pròpies opinions sobre els llibres.
- Justificació d'una recomanació.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a... recomanar un llibre.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Programarem dins l'horari escolar un temps dedicat a la lectura autònoma. El temps que s'hi dediqui pot ser diari o setmanal. Els infants agafaran llibres de la biblioteca d'aula i els llegiran en silenci.
2. Un cop llegit un llibre els infants ompliran un full de recomanació que trobaran al racó de la biblioteca. El full constarà dels següents apartats sobre el llibre que recomanen:
  - a. Títol del llibre.
  - b. Motiu de la recomanació: es tracta d'un llibre divertit, fàcil de llegir, el protagonista és molt valent, les il·lustracions són boniques...
3. Les recomanacions es penjaran al suro del racó de la biblioteca.

MATERIALS

- Llibres de la biblioteca d'aula.
- Model de recomanació.

LLIBRE QUE RECOMANO

Títol: .....

El recomano perquè .....

Alumne/a:

22-EL MEU CONTE PREFERIT

Nivell recomanat: P3, P4, P5.

És molt comú que els infants demanin als pares que els expliquin una i una altra vegada el mateix conte. Les famílies solen conèixer la importància de no canviar cap element de l'explicació del conte preferit dels seus fills i filles. Els infants exigeixen que cada cop que es narri no hi hagi cap variació.

Emocionalment els dóna molta seguretat poder anticipar exactament el fil argumental, les escenes i les paraules exactes dels personatges.

En aquesta activitat l'infant haurà de compartir l'explicació del seu conte preferit per part del seu pare o mare amb la resta de classe. És una fórmula més de recomanació de llibres entre els infants de la classe.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Compartir una activitat familiar de lectura.

CONTINGUTS

- Escolta atenta d'un conte o narració.
- Narració d'un conte conegut.
- Manifestació de gustos i preferències.
- Formulació de preguntes.
- Respecte per les opinions dels companys i companyes.
- Compartició de vivències familiars.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré...

amb l'ajuda dels pares a compartir i a explicar als companys el meu conte preferit.

a escoltar i respondre les preguntes dels meus companys.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Establirem un calendari de visites a l'aula de les famílies dels nens i les nenes de la classe al llarg del curs.
2. A la reunió de pares de principi de curs explicarem a les famílies que la finalitat d'aquestes visites és que vinguin a explicar a tota la classe el conte preferit del seu fill o filla. Els comunicarem que podran tenir el suport del llibre.
3. El dia acordat el pare o la mare vindrà a classe a explicar el conte. En acabar la narració convidarem els nens i les nenes a fer les preguntes que desitgin.
4. A partir d'aquest dia i durant una setmana el llibre romandrà a l'aula en un lloc especial. El seu propietari triarà un dia per explicar-lo als companys. En acabar els infants podran manifestar les seves opinions sobre la narració. Podem donar algunes pistes: ha parlat clar? S'ha entès el conte? S'ha deixat alguna part? Ha canviat alguna part respecte a com el van explicar els seus pares? Ha fet sortir tots els personatges?, etc.

5. Si ens és possible farem una fotografia del moment de l'explicació del conte per part de l'infant. Podrem anar penjant aquestes fotografies en el web de l'escola o el blog de la classe acompanyant-les d'algun breu comentari. Vegeu l'exemple de l'Escola Bergantí del Masnou que presentem a continuació.

MATERIALS

- Els llibres preferits que els infants portaran de casa seva.
- Càmera fotogràfica.

A P4 EXPLIQUEM CONTES!!

L'Hugo ens va explicar "[La Samba i la primavera](#)".

Amb aquest conte, vam endinsar-nos en la nova estació que ja arribava i vam conèixer diferents noms i formes de flors, així com alguns dels animalons que surten a la primavera.

En Pau ens va explicar "[El molinet de sal](#)".

En aquest conte, en Pau ens va donar una possible explicació del perquè es diu que l'aigua del mar és salada.

La Laia ens tenia preparada una escenificació del conte d'["El cargol i l'herba de ponioi"](#), en què van participar diferents companys de classe.

Amb aquest conte vam descobrir que els amics ens poden ajudar a fer el que no podem fer sols, i que és maco agrair la seva ajuda compartint el que tenim.

La Noa ens va explicar "[La rateta presumida](#)".

Molt ben caracteritzada, la Noa ens va explicar una història en què vam descobrir que no ens podem fiar de les aparences externes

El Cristian ens va explicar "[El libro de la selva](#)". A partir del conte vam observar com és una selva: la vegetació, els arbres i els animals que hi podem trobar i que surten al conte.

La Cèlia ens va explicar "¿Quién ha robado mi trono?"

Amb aquest conte hem après que el fet de no estar al centre de les mirades de la gent que ens estima, no vol dir que no ens estimin.

ESCOLA BERGANTÍ
C/Fra Juniper Serra, 46
08320- EL MASNOU
esc-berganti@xtec.cat

23-PADRINS LECTORS

Nivell recomanat: 1r i 2n.

Els padrins lectors ofereixen un acompanyament en el camí lector dels infants que just l'estan iniciant. Es tracta d'un bon recurs que moltes vegades va més enllà de la pròpia tasca d'ajut en la lectura ja que es creen vincles afectius entre el padri/na i el fillol/a. Aquest intercanvi d'experiències lectores entre nois i noies de diferents edats pot beneficiar tant els alumnes més grans que ofereixen el reforç, com els nois i noies que el reben.

OBJECTIUS

Fomentar el gust per la lectura a partir de l'establiment de lligams afectius al voltant del moment en què s'esdevé l'acte lector.

CONTINGUTS

- Participació activa en la lectura guiada.
- Lectura de textos curts.
- Pràctica de la lectura en veu alta.
- Comprensió del fil argumental d'un conte o rondalla llegit.
- Manifestació de gustos i preferències literàries.
- Cooperació entre l'alumnat de diferents cicles.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré... a compartir la lectura d'un text amb el meu padrí.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Seleccionarem els alumnes que intervindran en aquesta activitat :
  - a. d'una banda els "aprenents" o "fillols" amb nens i nenes de 1r o 2n de Primària.
  - b. de l'altra banda els "padrins" o noies i nois de Cicle Superior que acompanyaran els de cicle inicial en una sessió setmanal de lectura.
2. Els tutors de cada nivell proposaran les diferents parelles de padrins i fillols.
3. Cada parella, de mutu acord, seleccionarà el llibre o conte que llegiran conjuntament. La selecció dels fillols i les filloles es farà amb l'assessorament del mestre/a de primer o segon, que coneix el nivell lector de cada alumne/a.
4. Cada parella signarà un contracte mitjançant el qual es comprometen a llegir junts.
5. S'acordarà l'horari en què els padrins (nens i nenes del cicle superior) es trobaran per compartir espais de lectura, amb els nens i nenes de cicle inicial. Seria bo d'establir una trobada setmanal d'uns 30 minuts de durada.
Durant l'activitat els padrins poden fer preguntes de comprensió literal sobre el que han llegit els seus fillols.
6. En acabar cada sessió de lectura, els padrins ompliran un full de seguiment i demanaran als fillols què els ha semblat el llibre que han llegit.
7. Quan finalitzi l'activitat, donarem als padrins un diploma que els acrediti como a padrins lectors.

MATERIALS

- Llibres de coneixements i d'imaginació de diferent nivell lector.
- Els contractes que han de signar padrins i fillols.
- Els fulls de seguiment.
- Els diplomes per acreditar la tasca portada a terme.

Exemples:

Contracte d'apadrinament lector

En/na.....
es compromet a ser el padrí/na d'en/na .....

Signat:

Fillol/a

Padrí/na

Data:

Full de seguiment

DATA:

TÍTOL DEL LLIBRE:

Nom del padrí/na.....

Nom del fillol/a.....

Observacions:

Hem acabat el llibre:	SÍ	NO
Ha demostrat interès:	SÍ	NO
El llibre li ha agradat:	SÍ	NO
Per quina raó?.....		

COMPARTIM ELS LLIBRES

BLOC 5: Descubrim els diferents gèneres

24-QUIN CONTE VOLS EXPLICAR?

Nivell recomanat: P3, P4, P5, 1r i 2n.

Explicar un conte molt conegut ajuda els infants de parvulari i cicle inicial a estructurar el seu pensament, a ordenar les idees, a millorar el vocabulari i desenvolupar la noció de temps. Seguir un fil argumental no és tasca fàcil a aquestes edats i per això és important que practiquin molt l'art de la narració amb el suport de diferents recursos didàctics.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Narrar un conte conegut. Conèixer i memoritzar les principals escenes del conte.

CONTINGUTS

- Memorització de fils argumentals de contes coneguts.
- Identificació de les escenes principals d'un conte.
- Descripció d'una escena de conte.
- Seqüenciació ordenada de les escenes d'un conte.
- Narració d'un conte curt i conegut.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a... explicar un conte conegut.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

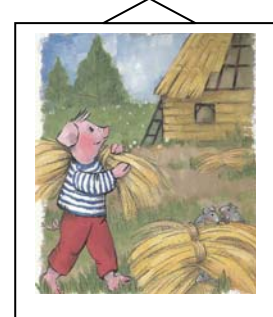
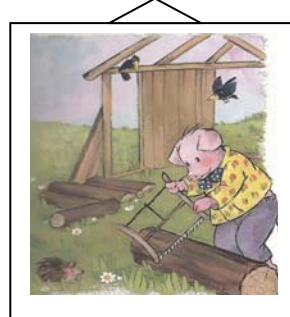
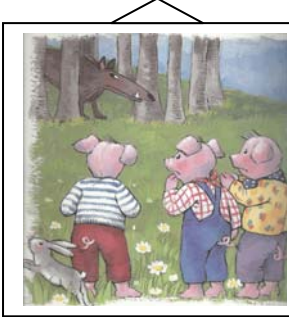
1. Explicarem als infants quatre contes clàssics, un d'Andersen, un de Perrault i dos populars més.
2. Dedicarem una setmana a cada conte. Cada dia de la setmana l'explicarem amb un recurs diferent:

Dilluns: Explicarem el conte de manera oral per tal que els infants puguin fer-ne la seva interpretació imaginant-ne els personatges, escenes i situacions. Tindrem una cura especial en el nostre to de veu, les inflexions que hi fem, els gestos, les expressions...

Dimarts: Mostrarem les il·lustracions de les diferents versions que tinguem del mateix conte. Preguntarem als infants si s'ho imaginaven així. Els demanarem que observin les semblances i diferències entre una versió i una altra

Dimecres: Explicarem de nou el conte amb el suport de làmines que representen les escenes principals. Les anirem penjant de manera ordenada a mida que l'anem explicant.

Dijous : Narrarem novament el conte amb el suport d'un titella de mà del personatge principal

Divendres : L'última narració la farem amb el suport de titelles de dit o de dos dits amb tots els personatges i un teatret.

- Al llarg de tot el mes, en un racó de la classe, hi anirem deixant tots els materials utilitzats per explicar els contes que hem narrat fins al moment: els llibres de les diferents versions, les làmines amb les vinyetes de les escenes dels contes, els titelles de mà i els de dit amb el teatret. Serà un racó lliure on els infants podran anar a fer les pròpies representacions, ja siguin fidedignes al text o bé d'expressió lliure dels seus sentiments i experiències.

- En acabar el mes iniciarem les sessions de narració. Cada dia convidarem dos infants a explicar un dels quatre contes, utilitzant un dels quatre recursos: el conte, les làmines o els titelles de mà o de dit.

MATERIALS

- Làmines dels contes populars dels Projectes “Bestioles” i “Belluguets” de l’Editorial Casals.
- Titelles de mà de: El gat amb botes, l’Emperador, la Rateta i un dels tres Porquets.
- Titelles de dos dits *Els tres porquets. El gat amb botes* Col·lecció *El teatre de titelles*. Editorial Combel.
- Titelles de dit i teatret de cartró dels *Tres porquets de Petit théâtre de marionnetes*. www.londji.com
- Contes clàssics com ara:

ELS TRES PORQUETS conte popular anglès:

GRAU, A., *Els tres porquets*. Col·lecció *El cavall volador clàssic*. Sèrie Pas número 3. Ed. Combel. Barcelona.

BALDÓ, E., GIL, R., SOLIVA, M. *Els tres porquets*. Col·lecció *El bosc de colors*. Ed. Barcanova. Barcelona.

BORDOY, I. *Els tres porquets*. Col·lecció *Vull llegir!* Ed. Cruïlla. Barcelona.

CUXART, B., *Els tres porquets*. Col·lecció *Petits contes*. Ed. Baula. Barcelona.

LA RATETA QUE ESCOMBRAVA L’ESCALETA conte popular:

GRAU, A. *La rateta que escombrava l’escaleta*. Col·lecció *El cavall volador clàssic*. Sèrie Pas número 1. Ed. Combel. Barcelona.

BALDÓ, E., GIL, R., SOLIVA, M. *La rateta que escombrava l’escaleta*. Col·lecció *El bosc de colors*. Ed. Barcanova. Barcelona.

FONT, N. *La rateta que escombrava l’escaleta*. Col·lecció *Vull llegir!* Ed. Cruïlla. Barcelona.

EL VESTIT NOU DE L’EMPERADOR de Hans Christian Andersen:

GRAU, A. *El vestit nou de l’emperador*. Col·lecció: *El cavall volador clàssic*. Sèrie Galop número 6. Ed. Combel. Barcelona.

FONT, N., *El vestit nou de l’emperador*. Col·lecció *Vull llegir!* Ed. Cruïlla. Barcelona.

EL GAT AMB BOTES de Charles Perrault:

FONT, N. *El gat amb botes*. Col·lecció *Vull llegir!* Ed. Cruïlla. Barcelona.

BOADA, F. *El gat amb botes*. Col·lecció Popular 23. Ed. La Galera. Barcelona.

CAPELLADES, E. *El gat amb botes*. Col·lecció Encunyats clàssics. Ed. Combel. Barcelona.

25-I AVUI, TEATRE!

Nivell recomanat: P5, 1r i 2n.

Dramatitzar un conte agrada molt als infants ja que els permet posar-se en la pell dels personatges d'un conte i reproduir de manera vivencial les escenes. Lingüísticament, han de memoritzar petites frases que els ajuda a estructurar el seu llenguatge i a enriquir el vocabulari.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Representar el conte de *La Rateta que escombrava l'escaleta*, amb la participació de tota la classe.

CONTINGUTS

- Memorització de frases senzilles.
- Dramatització d'històries, contes i narracions.
- Pronunciació acurada del text narrat o llegit.
- Adequació del to de veu al tipus de text.
- Manifestació de les emocions d'un personatge a través del to de veu.
- Respecte vers la representació d' altri.
- Valoració de la pròpia actuació.
- Identificació dels elements propis de la tipologia textual de la invitació.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

representar un personatge d'un conte en una obra de teatre memoritzant les frases que diu i expressant el que sent.

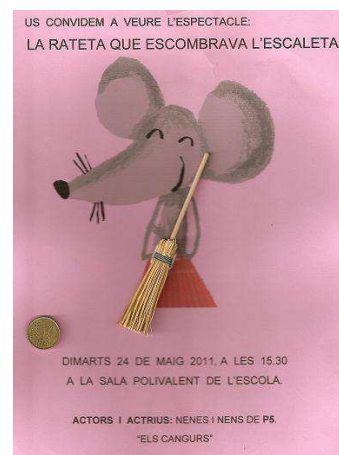
DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Explicarem un conte popular, per exemple el de *La Rateta que escombrava l'escaleta*. Parlarem dels personatges que hi surten i proposarem als infants fer-ne una representació.
2. Els assignarem els personatges segons les preferències. Els animals aniran per parelles per afavorir que tothom hi pugui participar.
3. Demanarem als nens i nenes que portin disfresses de casa i prepararem un senzill decorat.
4. Assignarem unes frases per a cada actor i actriu. Els infants les repetiran en veu alta.
5. Cada dia assajarem a classe tot repassant el text i els moviments d'una escena.
6. Elaborarem unes invitacions i convidarem les altres classes a veure la dramatització del conte.
7. Si ens és possible gravarem l'actuació per després visualitzar-la i parlar i opinar de com ho hem fet.

MATERIALS

- El conte clàssic de *La Rateta que escombrava l'escaleta*.
- Cartolina i colors per elaborar les invitacions.
- Guió amb els diàlegs.
- Disfresses i complements.

Obra de teatre: **LA RATETA QUE ESCOMBRAVA L'ESCALETA** (per a 25 alumnes):

Narrador/a: LA RATETA QUE ESCOMBRAVA L'ESCALETA: Una vegada hi havia una rateta que escombrava l'escaleta de casa i es va trobar un dineret. La rateta, que era molt presumida, va començar a pensar quines coses li agradaria de comprar.

Rateta: Si em compro pinyonets se'm faran malbé els queixalets. Si em compro avellanes se'm faran malbé les dents... (pensa)

Narrador/a: Finalment va anar a la merceria.

Botiguera: Bon dia Rateta. Què voldries?

Rateta: Bon dia! Voldria un davantalet.

Botiguera: Tinc aquest, emprova-te'l que segur que et queda molt bé!

Rateta: (Es mira al mirall). No! Prefereixo un llacet per a la cueta.

Botiguera: De quin color?

Rateta: Rosa, que diuen que l'amor s'hi posa.

Botiguera: (li posa el llacet) Et queda molt bé!

Rateta: Perfecte! Té, el dineret! Fins un altre dia.

Botiguera: Adéu Rateta!

Narrador/a: Quan va arribar a casa es va asseure a la porta amb el seu llaç rosa i vet aquí que va passar el gall.

Gall: Rateta, rateta, tu que ets tan bonica! Et voldries casar amb mi?

Rateta: A veure quina veu fas?

Gall: QUIQUIRIQUÍ.

Rateta: Ui! Quin crit més fort, em despertaries cada matí! **MARXA D'AQUÍ!** (Crida).

Gall: (marxa capcot i trist, lentament.)

Narrador/a: I va arribar un porquet molt eixerit.

Porc: Rateta, rateta, tu que ets tan bonica! Et voldries casar amb mi?

Rateta: A veure quina veu fas?

Porc: GRRRRRRR.

Rateta: Ui! Quina veu més lletja! **MARXA D'AQUÍ!** (Crida).

Porc: (marxa capcot i trist, lentament.)

Narrador/a: I va arribar un gos molt formós.

Gos: Rateta, rateta, tu que ets tan bonica! Et voldries casar amb mi?

Rateta: A veure quina veu fas?

Gos: BUPBUPBUP.

Rateta: Ui! Quina veu més trista! Marxa d'aquí!

Gos: (marxa capcot i trist, lentament.)

Narrador/a: I va arribar un ruc molt tossut.

Ase: Rateta, rateta, tu que ets tan bonica! Et voldries casar amb mi?

Rateta: A veure quina veu fas?

Ase: IAAIAAIAAIAA.

Rateta: Ui! Quina veu tan avorrida! Marxa d'aquí!

Ase: (marxa capcot i trist, lentament.)

Narrador/a: I va arribar un ànec simpàtic.

Ànec: Rateta, rateta, tu que ets tan bonica! Et voldries casar amb mi?

Rateta: A veure quina veu fas?

Ànec: CUAAC CUAAC.

Rateta: Ui! Quina veu més pesada! Marxa d'aquí!

Ànec: (marxa capcot i trist, lentament.)

Narrador/a: I va arribar un bou molt gros.

Bou: Rateta, rateta, tu que ets tan bonica! Et voldries casar amb mi?

Rateta: A veure quina veu fas?

Bou: MUUUUUUUUUUU.

Rateta: Ui! Quina veu més gruixuda! Marxa d'aquí!

Bou: (marxa capcot i trist, lentament.)

Narrador/a: I va arribar un gat molt educat.

Gat: Rateta, rateta, tu que ets tan bonica! Et voldries casar amb mi?

Rateta: A veure quina veu fas?

Gat: MÈEEEEUUUUUU.

Rateta: Uauu! Aquesta veu sí que m'agrada! (exclama davant del públic)

Narrador/a: I el gat amb els seus miols va enamorar la rateta i es van voler casar. El dia del casament, la núvia anava molt bonica i totes les ratetes del poble van anar al casament.

Alcalde: Rateta i gat, ja sou casats!

Ratetes convidades: Visca els nuvis! (tiren pètals i flors)

Narrador/a: En acabar el casori, el gat se li llançà a sobre per menjar-se-la. La rateta se salvà gràcies a les seves amigues (les ratetes fan fora el gat).

Rateta: Ja no em fixaré en les aparences, he après la lliçó. Em sembla que em casaré amb....? ...Ajudeu-me!

Quin animal trio? (Dirigint-se al públic)

(Cada rateta agafa del braç un animal i saluden tots des de l'escenari.)

Fi

Adaptació del conte *La Rateta presumida* de Combel (Col·lecció contes Encunyats clàssics) N. Pons.

26-FAULES

Nivell recomanat: P3, P4, P5, 1r i 2n.

Una faula és un relat breu on els protagonistes són generalment animals que parlen. La faula és una narració inventada que al final té una conclusió moral. En aquesta activitat us proposem treballar: *El lleó i el ratolí*, una faula atribuïda a Esop i reescrita posteriorment per Jean de La Fontaine.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Conèixer un tipus de conte breu anomenat faula que ens explica una història que ens transmet un missatge allisonador.

CONTINGUTS

- Audició atenta d'una narració.
- Identificació i comprensió del missatge d'una faula.
- Escolta atenta de les opinions dels companys i companyes.
- Identificació de les característiques dels diferents tipus de relat: el conte, la faula...
- Comprensió del sentit figurat d'un text o narració.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a... explicar una faula amb ombres xineses.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Presentarem un llibre amb la faula del lleó i el ratolí, també es pot fer amb suport digital, hi ha moltes versions a la xarxa, o amb titelles. Explicarem què són les faules.
2. Contarem de nou la faula, ajudats del llibre: *El petit teatre d'ombres (Le petit théâtre d'ombres)*, projectarem els acetats en un mini escenari.
3. Prepararem un teatre d'ombres xineses de gran format, muntarem l'escenari amb un llençol. (El projectador d'un canó ens pot servir de focus.)
4. Retallarem les siluetes en una cartolina negra i enganxarem darrere un pal de pinxo.
5. Repassarem els diàlegs i els anirem representant per parelles.
6. Enfoscirem la classe i representarem la faula, primer ho farà l'adult i després ho faran els nens i les nenes per torns.
7. Buscarem llibres de faules a la biblioteca de l'aula i a la biblioteca de l'escola. Podem fer una sortida i anar a la biblioteca pública a buscar més llibres. Prepararem un espai on exposar els contes que han portat de casa i els que hem seleccionat de la biblioteca. De manera periòdica els infants podran accedir a aquest espai per mirar els contes.
8. Demanarem als nens i nenes que

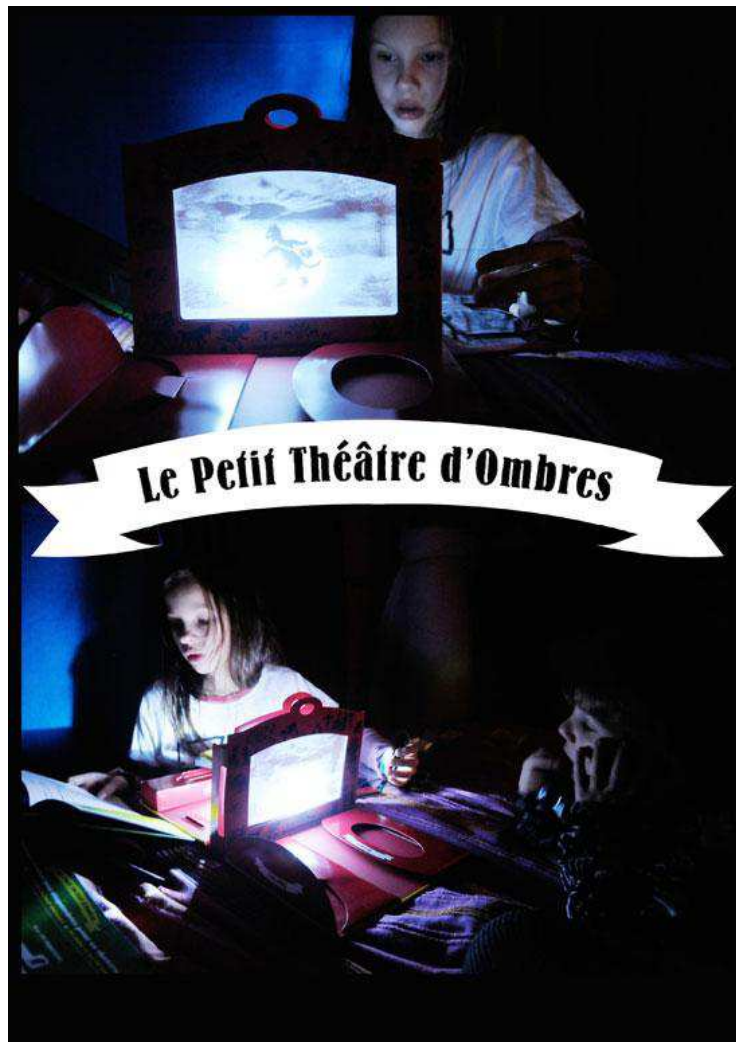
preparin una faula per parelles i que la representin amb el teatre d'ombres xineses.

MATERIALS

- Fables de La Fontaine. Contes de diferents editorials: Cruïlla, Barcanova, Combel...
- Le petit théâtre d'ombres*, de Gallimard jeunesse Giboulées. <http://youtu.be/MlvLHafAIZ8>
- Al plafó: fotocòpies de les portades, títols i siluetes en cartolina negra.

POIRÉE, C., *Le Petit Théâtre d'Ombres. Les Fables de La Fontaine*, Paris, Gallimard jeunesse, 2010.

27-EL PAS DEL TEMPS

Nivell recomanat: P3, P4, P5

A les aules de parvulari i cicle inicial es sol fer el seguiment del pas del temps amb el suport d'un calendari. La proposta pretén aprofitar aquesta eina per apropar els infants a la literatura de tradició oral i als textos del folklore català. En aquelles aules on la integració cultural és una necessitat manifesta, pot ser un instrument interessant a incorporar a les rutines matinals de l'aula.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Conèixer textos de la literatura oral (refranys, dites, poemes i endevinalles) propis de la cultura catalana.

CONTINGUTS

- Descoberta del ritme i la rima d'un refrany o poema.
- Apreciació de l'estètica de les formes literàries.
- Comprensió del significat d'una poesia.
- Comprensió del significat d'una dita o refrany.
- Comprensió del significat d'una endevinalla.
- Manifestació de les sensacions i emocions que provoquen poemes, dites i refranys.
- Memorització de textos curts.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré... una dita, un refrany, una endevinalla per a cada mes de l'any.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. L'equip de mestres de parvulari seleccionarà dotze poemes o cantarelles, dotze endevinalles i dotze refranys i dites per a cada nivell (P3, P4, P5) respectivament. Cada un dels continguts dels dotze textos haurà de relacionar-se amb un mes de l'any.
2. Cada mestre/a o tutor/a cercarà una fotografia ben bonica per il·lustrar:
  - els dotze poemes o cantarelles de P3
  - les dotze endevinalles de P4
  - els dotze refranys i dites de P5
3. Sota la fotografia enganxarem el text (poema, endevinalla, dita...) i un encasellat amb els dies del mes (gener, febrer...). L'encasellat anirà presidit pel nom del mes.
4. Quan tinguem els fulls dels dotze mesos els enquadernarem amb una espiral.
5. Cada matí un nen o nena de la classe anotarà el temps que fa en la casella del dia corresponent dibuixant un núvol, un sol o la pluja. Després de cara als companys i companyes recitarà el text del poema, endevinalla o dita.
6. El/la mestre/a ajudarà al recitat durant els primers dies de cada mes assenyalant amb el dit el text i demanant als infants la repetició de cada una de les frases que llegeix. A mida que vagi transcorrent el mes seran els propis infants els que el ressegueixin amb el dit i el diguin de memòria.

- Farem parar atenció a la manera com es recita: la posició del cos, la mirada cap al públic – els nens i les nenes-, els gestos, l'expressió de la cara, la pronúncia clara, el to de veu, l'entonació...
- Cada cop que passi un mes retallarem la part de dalt del calendari on hi ha la fotografia i el text i hi farem dos forats al costat esquerre. Prepararem una coberta on dirà: "Poemes i cantarelles" a P3, "Endevinalles a P4" i "Refranys i dites" a P5 i elaborarem un llibre amb els fulls dels diferents mesos.
- A la meitat del curs deixarem que els infants, per torns, portin uns dies el llibre a casa per compartir i recitar amb els pares els textos treballats a l'aula.
- Prepararem un racó de l'aula amb llibres sobre els mesos i les estacions de l'any on, de tant en tant, puguem llegir poemes, cantarelles, dites, refranys i endevinalles als infants.

MATERIALS

CALENDARI DE P3 AMB POEMES:

CALENDARI DE P4 AMB ENDEVINALLES

CALENDARI DE P5 AMB REFRANYS

Calendaris del Projecte "Belluguet" d'Editorial Casals. Material d'aula.

LLIBRES PEL RACÓ:

AA.VV., *Els mesos de l'any*. Ed. La Galera. Barcelona.

BALDÓ, E., GIL, R., SOLIVA, M. *Les estacions de l'any*. Col·lecció *El bosc de colors*. Ed. Barcanova. Barcelona.

BALDÓ, E., GIL, R., SOLIVA, M. *Dites de l'any*. Col·lecció *El bosc de colors*. Ed. Barcanova. Barcelona.

CASAS, L., *Endevinalles*. Col·lecció *Rialles*. Ed. La Galera. Barcelona.

DESCLOT, M. *Poesies amb suc*. Ed. La Galera. Barcelona.

GERVAIS, P. *Les estacions de l'any*. Ed. Cruïlla. Barcelona.

OLIVERA, C. *Dites i refranys*. Col·lecció *Rialles*. Ed. La Galera. Barcelona.

PONS, N., *Refranys per jugar*. Ed. Vox. Barcelona.

28-ENDEVINA, ENDEVINETA

Nivell recomanat: P3, P4, P5

Aquesta és una activitat al voltant de les endevinalles que aprofita l'interès natural que els infants senten per aquest gènere quan s'adonen que darrere aquests textos de tradició popular s'amaga la resolució d'un enigma. L'activitat involucra també les famílies dels infants per tal de poder esdevenir una eina de recuperació i divulgació de la nostra cultura popular.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Consultar llibres sobre un gènere concret: l'endevinalla.
Recollir textos de cultura popular en el marc de la família.

CONTINGUTS

- Memorització de textos curts.
- Comprensió del significat d'una endevinalla.
- Creació col·lectiva de textos.

OBJECTIUS PER COMPARTIR AMB ELS ALUMNES

Aprendré a...

llegir endevinalles i aprendre'n de memòria.

buscar endevinalles en llibres.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Prepararem un full DIN A4 per a cada un dels temes sobre els que investigarem al llarg del curs. Cercarem una endevinalla per a cada tema que faci referència a algun element relacionat amb el tema.
2. Cada vegada que iniciem un nou tema llegirem en veu alta l'endevinalla que li correspon tot convidant els infants a resoldre l'enigma.
3. Al llarg dels dies que duri el tema l'anirem repetint com a mínim un cop al dia perquè la memoritzin. Tindrem cura d'ensenyar-los les fórmules:
  - D'inici : "Endevina, endevineta"
  - i d'acabament : "Què és?"i insistirem en la importància de contenir-se i no desvetllar la resposta a l'oient.
4. En un racó de l'aula col·locarem diferents llibres que continguin reculls d'endevinalles. De tant en tant els en llegirem tot jugant a endevinar la resposta. Un cop a la setmana deixarem que accedeixin lliurement a aquest espai.
5. Comunicarem a les famílies la necessitat que cada infant porti de casa una endevinalla escrita en un full i amb un dibuix il·lustratiu fet pels infants. Els convidarem a ajudar els seus fills a memoritzar-la per a dir-la a la classe perquè els companys hauran d'endevinar la resposta.

6. Recopilarem totes les endevinalles i les enquadernarem. Posarem una coberta ben bonica amb el títol “*Endevina, endevineta*” que desarem a la biblioteca d’aula perquè els nens i les nenes el puguin consultar.

MATERIALS

CASAS, L. *Endevinalles*. Col·lecció Rialles. Ed. La Galera. Barcelona.

PONS, N., *Endevinalles per jugar*. Ed. Vox. Barcelona.

<http://win.memcat.org/infantil/endeвина/index.html>

http://www.dmoz.org/World/Catal%C3%A0/Llengua_catalana/Dites_i_jocs_de_paraules/Enigm%C3%A0stica/Endevinalles/

DESCOBRIM ELS DIFERENTS GÈNERES

3 RECOMANACIONS

Cal creure en la importància d'explicar o llegir contes als infants, hem de sentir-nos còmodes amb els contes o llibres que expliquem o llegim, primer ens han d'agradar a nosaltres. És molt important la nostra actitud davant els llibres.

També seria bo disposar de contes i llibres de diferents formats, col·leccions, editorials i èpoques, per tenir-ne una bona mostra. Tenim al nostre abast les biblioteques públiques que ens ofereixen el servei de préstec, i així podrem obtenir un ventall més gran de narracions per explicar.

Cal que els infants coneguin diferents tipus de contes i sobretot els contes d'arrel popular, ja que és un llegat que ha passat de generació en generació i que convindria que no es perdés. És molt important conèixer les versions originals dels contes populars, o les versions escrites més antigues i també explicar-les als infants fent-los adonar com han evolucionat en el temps. Moltes editorials han reeditat els clàssics, cal vigilar amb les adaptacions, hauriem de saber si s'allunyen o no de l'original per valorar la seva qualitat literària o, si més no, per saber-ho.

També hem d'anar amb compte amb algunes versions cinematogràfiques dels contes clàssics i ser conscients que no és el mateix que llegir/escollar el conte original. Un exemple molt clar el trobem en el llibre "Les aventures de Pinotxo" de Carlo Collodi, a la versió cinematogràfica de Walt Disney surt una balena i al conte original un tauró i podríem citar molts més detalls que s'han canviat de la versió original sense saber ben bé per quina raó.

Un conte narrat és més instructiu per un infant que no pas la versió animada. Quan una història utilitza el cinema com a canal de transmissió, no es dóna al nen l'oportunitat de desenvolupar la seva imaginació. Una pel·lícula animada no estimula tant la seva creativitat perquè en la mateixa apareixen plasmats els colors, les formes i els sons. Quan un nen escolta la frase "Vivien en un castell meravellós...", té una experiència única i diferent, i el castell que cada nen imagina és diferent segons les seves possibilitats imaginatives.¹

---

¹ ROWSHAN, A., *Cómo contar cuentos*, Barcelona, RBA Libros, Integral, 1999. p. 18.

Un altre aspecte important és l'espai on llegim o expliquem contes, cal crear un ambient propici a la lectura tant a l'aula, com a la biblioteca de l'escola. I fomentar l'escolta activa, el silenci...

I per acabar us presentem uns quants llibres que proposen i recomanen contes per llegir o explicar als infants:

Els clàssics:

-*Com explicar contes*, de Sara C. Bryan, que ens ofereix una guia sobre la manera com es poden explicar contes als infants. El llibre també presenta una selecció de contes per ser narrats, i de manera indicativa ens diu a quina franja d'edat s'adreça.

-*Setzevoltes*, de Teresa Duran i de Núria Ventura, on se'ns presenta un recull de contes populars d'arreu del món i d'autors moderns per explicar-los als infants, molt ben classificats i útils per ser narrats.

I els més actuals:

-*Introducción a la literatura infantil y juvenil*, de Teresa Colomer. Aquest llibre ens ofereix unes orientacions i pautes per utilitzar els contes. Inclou una selecció de títols d'obres infantils i juvenils amb la idea que els adults puguin tenir un ampli ventall de llibres de qualitat per a infants i adolescents, classificats per edats i continguts.

-*Els llibres tranquils*, de Pep Molist. L'autor fa una tria comentada de contes i novel·les per a infants. De cada conte, en fa una presentació, un comentari, ens parla dels autors i els il·lustradors, transcriu un paràgraf de l'obra i relaciona l'obra amb d'altres per la temàtica.

-*Dins del mirall, la literatura infantil i juvenil explicada als adults*, del mateix autor, presenta un itinerari gradual per algunes de les millors obres de la literatura universal adreçades als infants i els joves.

-El llibre de *Joan Portell, M'agrada llegir. Com fer els teus fills lectors*. L'autor recomana llibres per als infants i dona consells pràctics per ajudar-los a ser uns bons lectors.

Podem trobar més recomanacions a les revistes que editen les llibreries, per exemple: *Robafaves* de Mataró a *Notícia de llibres*, o a la pàgina web d'Al·lots Petit Príncep de Barcelona, a la revista *Històries menudes* d'Abacus... i a les editorials, als catàlegs, amb les novetats i el seu fons bibliogràfic; a les biblioteques, on el personal especialitzat ens pot assessorar; a les revistes

5 BIBLIOGRAFIA GENERAL

AA.VV., III Congrés de Literatura Infantil i Juvenil en Llengua Catalana, AELC, Barcelona, 2006.

AA.VV., IV Congrés de Literatura Infantil i Juvenil Catalana, AELC, Barcelona, 2010.

ALBERO, J., *La fantasia infantil i Walt Disney*, Lleida, Pagès editors, 2004.

ALBERO, J., *El simbolisme màgic en el conte popular*, Lleida, Pagès editors, 2005.

ALOY, J.M., *Et diran que llegeixis, Bernat*, Berga, L'Albí, 2010.

BETTELHEIM, B., *Psicoanálisis de los cuentos de hadas*, Barcelona, Crítica, 2005

BRYANT, S.C., *Com explicar contes*, Barcelona, col·lecció Nadal, la Llar del Llibre, setena edició, 1989.

CASSANY, D., LUNA, M., SANZ, G., *Ensenyar llengua*, Barcelona, col·lecció El Llapis, Editorial Graó, 1993.

COLOMER, T., *Introducción a la literatura infantil y juvenil*, Madrid, Síntesis, 1999.

COLOMER, T. et al., *Siete llaves para valorar las historias infantiles*, Madrid, Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2002.

COLOMER, T., *Andar entre libros*, Fondo de Cultura Económica, 2005.

DURAN T. i VENTURA N., *Setzevoltes. Recull de contes per narrar*, Barcelona, col·lecció Guix 2, Editorial Graó, 1985.

DURAN T., *Àlbums i altres lectures: Anàlisi dels llibres per a infants*, Barcelona, Associació de Mestres Rosa Sensat, 2007.

JEAN, G., *El poder de los cuentos*, Barcelona, Pirene, 1988.

de PUIG, I., *Contes per pensar*, Barcelona, Destino, 1996.

LLUCH, G., et al., *De la narrativa oral a la literatura per a infants. La invenció d'una tradició literària*, Alzira, Bromera, 2000.

MOLIST, P., *Els llibres tranquils*, Lleida, Pagès editors, 2003.

MOLIST, P., *Dins del mirall. La literatura infantil i juvenil explicada als adults*, Barcelona, Graó, 2008.

PETIT, M., *Lecturas: del espacio íntimo al espacio público*, Mèxic. Fondo de cultura Económica, 2001.

PORTELL, J., *M'agrada llegir. Com fer els teus fills lectors*, Barcelona, Ara Llibres, 2004.

ROWSHAN, A., *Cómo contar cuentos*, Barcelona, RBA Libros, Integral, 1999.

VALRIU, C., *Història de la literatura infantil i juvenil catalana*, Barcelona, Pirene, 1994.

WELLS, G., *Aprender a leer y escribir*, Barcelona, Laia, 1988.

Autores: Ana F. Buñuel, Anna Gassó i Nathalie Pons.

Ana F. Buñuel, professora de Didàctica de literatura infantil a la Universitat de Barcelona. Autora de llibres de text i dossiers del Gust per la lectura entre altres.

Anna Gassó Gimeno autora de projectes didàctics i pedagògics per a l'Educació Infantil, mestra d'Educació Infantil, formadora de professors i assessora d'equips d'Educació Infantil. Especialista en metodologia, didàctica i Currículum d'aquesta etapa educativa. Ha estat professora del Postgrau d'Educació Infantil de la Universitat Ramón Llull (Blanquerna) . Autora de contes per a infants de 0 a 6 anys.

Nathalie Pons Roussel és llicenciada en Humanitats, mestra d'Educació Infantil i Primària, i autora de diversos articles en revistes d'àmbit educatiu. Actualment treballa de mestra a l'Escola Sinera d'Arenys de Mar.

Ha publicat contes i novel·les adreçades a infants i joves com *La Laia i el vent*, *La porta misteriosa*, *La Ratolina al circ*, *L'ouet amb potes...* També té llibres d'endevinalles, de refranys i de cuina per a infants. I novel·les de literatura juvenil com: *L'escultura de la Júlia*.

<http://nathaliepons.jimdo.com/>

Desembre de 2011